БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 163 (18.640). • Якшанба, 1983 йил 17 июль • Баҳоси 3 тийин.

ҒАЛЛАКОРЛАР ЗАФАРИ

Мамлакат Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган Поп райони ғаллакорлари давлат қабул пунктларига пландаги 1130 тонна ўрнига 1140 тонна сара дон топшириб, планни ортиғи билан бажардилар. Ҳар гектар майдондан 30 центнердан ошириб дон, 60 центнердан сомон йиғиштириб олинди.

Ленин номли Поп агросаноат бирлашмаси, «Найман», «Поп» совхозлари ғаллакорлари муваффақиятга муносиб ҳисса қўшдилар.

Ғалласи ўриб олинган майдонларнинг 300 гектарига дон ва озуқа экинлари экилди. Қолган майдонларга экилган янги беда намунали парвариш қилиняпти. Бу ҳам дон, ҳам озуқа мўл-кўллиги демакдир.

С. ҚЎЧҚОРОВ.

ҚЎРИҚ ОЛМАЛАРИ

Сирдарё областидаги «Оқ олтин» агросаноат бирлашмасига қарашли «Фарғона» совхоз-техникумининг 40 гектарли боғида баракали ҳосил пишиб етилди. Неъмат Қўчқоров бошлиқ бригада боғбонлари 100 тоннадан ортиқ ҳўл мевани мамлакатимизнинг саноат марказларига жўнатдилар.

Совхознинг катта майдонлардаги токзор ва беҳизорларида ҳам мўл ҳосил етиштирилмоқда.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ

Жойларда партия сиёсатининг амалга оширилиши учун область ва ўлка партия комитетлари зиммасига катта масъулият юклатилган. Иқтисодий ва социал вазифалар миқёси кенгайган сари КПССнинг мана шу муҳим бўғинлари роли ҳам ошаверади. Партия XXVI съездида уқтириб ўтилганидек, область партия ташкилоти ишининг натижалари кўпдан-кўп ва хилма-хил ишлар йиғиндисидан иборат, албатта. Ғайрат билан ва ишнинг кўзини билиб қилинган партиявий раҳбарлик биринчи навбатда ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир. Ҳар бир партия ташкилоти ўз участкасида мавжуд резервлардан фойдаланиб, тегишлича тартиб ўрнатса, у ҳолда бутун мамлакатнинг иши ҳам юришиб кетади.

«Мамлакат олдида турган жуда катта вазифаларнинг ҳал этилиши, — деди ўртоқ Ю. В. Андропов КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленумида, — партиянинг раҳбарлик ролини тобора оширишни талаб қилади. Шунинг учун ҳам партия ўз ишининг форма ва методларини тобора такомиллаштира бориши керак».

КПСС Марказий Комитети область ва ўлка партия комитетларининг хўжалик, социал ва маданий қурилишга раҳбарликни, оммани тарбиялаш ишларини такомиллаштиришига тобора кўп эътибор бермоқда. Кейинги вақтларда бир қанча область ва ўлка партия комитетларининг фаолияти турли жиҳатдан чуқур анализ қилинди. Партия Марказий Комитетининг КПСС Саратов область комитети ҳисоботи юзасидан яқинда қабул қилган қарори ҳам принципиал аҳамиятга эгадир. Бу ҳужжатда ҳозирги шароитда область комитети ишининг кўп жиҳатлари юксак партиявий талабчанлик нуқтаи назаридан кўриб чиқилди. Область партия комитетининг коммунистларни, барча меҳнаткашларни партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети шундан кейинги Пленумлари қарорларини бажаришга сафарбар қилиш соҳасидаги куч-ғайрати ишлаб чиқариш натижаларига ижобий таъсир қилаётганлиги қарорда кўрсатиб ўтилган.

Шу билан бирга қарорда КПСС область комитети ишидаги жиддий нуқсонлар ҳам чуқур таҳлил этилди. Областнинг жуда катта саноат, қишлоқ хўжалиги ва илмий потенциалидан етарли даражада самарали фойдаланилмаяпти. Бунинг асосий сабаблари нимадан иборат! Бунинг сабаби шундаки, ташкилотчилик, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар ҳали ҳам муҳим халқ хўжалик вазифаларини ҳал этиш билан бўш боғлаб олиб борилмоқда. Партиянинг ишлаб чиқаришни интенсивлаш йўли тегишли даражада қатъият билан амалга оширилмаяпти. Область партия комитети бу борада шаҳар ва район партия комитетларига, совет, касаба союзлари органларига, хўжалик раҳбарларига нисбатан зарур талабчанлик қилмаяпти.

КПСС Марказий Комитети қарорида баён этилган хулосалар аслини олганда барча партия комитетларига тааллуқлидир. Ҳозирги вақтда вазифа ҳар бир область ва ўлка партия ташкилотининг куч-ғайратини халқ хўжалигини ривожлантиришнинг асосий йўналишларига сафарбар қилишдан, юксак пировард натижага эришиш учун қатъият билан курашишдан, беш йилликнинг дастлабки икки йилида бажарилмай қолган ишларни уддалашдан, 1983 йилнинг топшириқлари ва умуман беш йиллик планнинг бажарилишига эришишдан иборатдир. Бунинг учун ижтимоий ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш соҳасида қатъий чоралар кўриш керак. Меҳнат унумдорлигини тубдан ўстиришга, шартномалар ва буюртмалар асосида маҳсулот етказиб бериш планининг бажарилиши учун кадрларнинг масъулиятини оширишга, ҳамма тармоқларда иқтисодий тежашни кучайтиришга алоҳида эътибор бериш лозим.

КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорларини, Озиқ-овқат программасини бажариш соҳасида партия ташкилотлари ишида каттагина камчиликлар бор. Бир қанча областлар давлатнинг қишлоқ хўжалигини ривожлантириш учун сарфлаётган капитал маблағларидан тегишли даражада самара олинишига эришолмадилар. Колхозлар ва совхозларда иқтисодий ишларнинг қўйилишида тегишлича тартиб ўрнатиш, хўжалик ҳисобини, бригада пудратини ва меҳнатни ҳамда ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг бошқа илғор формаларини кенг жорий этишни таъминлаш керак. Мана шу ишларнинг ҳаммасини партия комитетлари ўзларининг доимий назорати остига олиши лозим. Қишлоқда хўжалик юритишнинг янги шарт-шароитларини ҳисобга олиб КПСС қишлоқ район комитетларининг ишларини қайта қуриш, уларнинг партия аграр сиёсатини амалга оширувчи сиёсий ташкилотчилар сифатидаги ролини кучайтириш керак. Район партия комитетлари янги агросаноат комплексини бошқарув органларининг майда-чуйда ишларига аралашмаган ҳолда уларнинг фаолиятини ҳамиша йўналтириб туришлари, бу органларнинг обрў-эътиборини оширишлари лозим.

Партия комитетлари ишининг услуби ва методларини такомиллаштириш — КПСС Марказий Комитети қарорида илгари сурилган муҳим вазифадир. Партия комитетлари ишни бевосита ташкил қилишга халақит берадиган кўплаб мажлислар ва кенгашларни ҳамон ўтказиб турибдилар, сон-саноқсиз қарорлар қабул қилмоқдалар, баъзан керак бўлмаган жойда ҳар хил штаблар ва комиссиялар ташкил қилмоқдалар. Вақт ҳамда кучнинг кўп қисми шунга сарфланмоқда. Бу ҳол ишнинг натижаларини чуқур анализ қилишга, истиқболни кўришга, ижрони текширишни йўлга қўйишга имкон бермаяпти. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масалалари баъзи партия комитетлари фаолиятида ўзига муносиб ўринни эгаллаганича йўқ. Кадрларни кунт билан тарбиялаш ўрнига баъзан маъмуриятчилик қилинмоқда.

Меҳнат коллективларининг етакчи кучи ва сиёсий ўзаги бўлган бошланғич партия ташкилотларининг ролини ошириш, социал-иқтисодий масалаларни ҳал этишда, меҳнаткашларни тарбиялашда ҳар бир коммунистнинг иштирокини кучайтириш борасида ҳали кўп иш қилиш керак. Область ва ўлка партия комитетлари давлат ва жамоат ташкилотларига сиёсий раҳбарликни амалга оширганда уларнинг ташаббускорлигини ривожлантириш, уларга берилган ҳуқуқлардан тўла фойдаланишлари тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилишлари лозим. Совет, касаба союзлари, комсомол ташкилотларида ишловчи коммунистларга нисбатан партия сиёсатининг амалга оширилиши учун талабчанлик юксак даражада бўлиши керак.

КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорларида область ва ўлка партия комитетлари олдига катта-катта вазифалар қўйилган. Идеологик, тарбиявий, пропаганда ишларини такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш тадбирларини ҳамма жойда ишлаб чиқиш ва бу тадбирларни изчиллик билан амалга ошириш зарур. Партия комитетлари, уларнинг биринчи секретарлари олиб борилаётган оммавий-сиёсий ишларнинг ғоявий-назарий мазмунини чуқур билишлари, бу ишлар муайян мақсадни кўзлаб, реал ҳаёт билан мустаҳкам боғланган ҳолда олиб борилишига эришишлари лозим. Расмиятчилик, шаблон, қироатхонликни идеология ишлари практикасидан қатъиян чиқариб ташлаш керак.

Ишларни анча яхшилаш учун ҳар бир область ва ўлка партия ташкилотида имкониятлар мавжуд. Ўз ишига нисбатан талабчанликни, танқидий назар билан ёндашишни кучайтириш, камчиликларни тезроқ бартараф этиш, замон талабларини тўла ҳисобга олиш — барча партия комитетларининг бурчидир.

(«ПРАВДА» газетасининг 16 июлдаги бош мақоласи).

МЕТАЛЛУРГЛАР БАЙРАМИ

15 июль куни Москвада, Союзлар уйининг Колонна залида Металлурглар кунига бағишланган тантанали мажлис бўлиб ўтди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. И. Долгих, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Э. Димшиц, бир қанча министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш илғорлари, социалистик мусобақа ғолиблари, пойтахт жамоатчилигининг вакиллари президиумда ўтиришибди.

СССР қора металлургия министри И. П. Казанец ва СССР рангли металлургия министри П. Ф. Ломако доклад қилдилар.

(ТАСС).

XXVI ЕТИЛГАН БУТУН ҲОСИЛНИ ЙИҒИБ ОЛАЙЛИК!

ИККИ ЙИЛЛИК ЕМ-ХАШАК УЧУН

ҒАРАМЛАР ЮКСАЛМОҚДА

Бу йил Паркентнинг бепоён, кўз илғамас қир-адирларида ўт-ўланлар ҳар қачонгидан мўл бўлди. Айниқса, беда барқ уриб ривожланди. Паркентлик азаматлар табиат инъоми бўлган ям-яшил майсаларни ва бедани баҳорданоқ ўриб-йиғиб олишга киришдилар. Шу туфайли ғарамлар тобора юксалиб, сони кўпайиб бормоқда.

Ем-хашак тайёрлаш «Гулбоғ» совхозида ҳам уюшқоқлик билан давом этяпти. Шу кунгача 1600 тонна беда ғарамланди. Бу планда кўзда тутилганидан 600 тонна кўпдир. Совхоз марду майдонлари бу муваффақиятга беда ҳосилини тезкорлик билан йиғиштириб олиш туфайли эришдилар.

Совхоз чорвадорлари 2 минг тонна беда жамғариш учун курашмоқдалар. Бу икки йиллик планга тенгдир. Суратларда: 1. Илғор бригада бошлиғи С. Жўраев ва шофёр А. Саидмуротов. 2. Беда агрегатлар ёрдамида ғарамланмоқда.

А. Усмонов фотолари. (ЎзТАГ).

КАРТОШКАКОРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

СССР Озиқ-овқат программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшишга азму қарор қилган Оржоникидзе районидаги «ВЛКСМ 60 йиллиги» совхози миришкорлари давлатга картошка топшириш бўйича йиллик планни муддатидан илгари шараф билан бажардилар. Қабул пунктларига пландаги 875 тонна ўрнига 926 тонна сифатли картошка топширилди.

Совхоз картошкакорлари ўз имкониятларини чамалаб, яна бир йиллик план миқдорида картошка топшириш ва ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 200 центнерга етказиш мажбуриятини олдилар.

ҚАРДОШЛАР ДАСТУРХОНИГА

Китоб районидаги «Китоб», Охунбобоев номли, Навоий номли, Яккабоғ районидаги «Ўзбекистон Компартияси XX съезди» ва Киров номли совхозларда картошкадан юқори ҳосил етиштирилмоқда. Бу хўжаликларда ҳар гектар ердан 152 центнердан картошка ковлаб олинаётир. Яқинда бу хўжаликларда етиштирилган картошкадан 1000 тоннаси Нокоратупроқ зонага, БАМ ва бошқа йирик қурилишларда ишлаётганларга жўнатилди.

М. КАРОМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Мустаҳкам озуқа базаси яратайлик

ҚОЛОҚЛИКНИ ҚАЧОН ТУГАТАСИЗ?

Жиззах областида бу йил ўт ўрими эрта бошланди ва уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Ўт талқони тайёрлаш, уни дахлдор заводларга етказиб бериш, айниқса, кучайтирилаётир. Шу кунга қадар 465 тонна ўт талқони тайёрланди. Тошкент областининг хўжаликлари ҳам бу борада яхши натижаларга эришмоқдалар.

Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, бу йил республикамиз бўйича 180 минг тонна ўт талқони тайёрлаш кўзда тутилган. Юқорида номи тилга олинган областлар ва бошқа қатор илғор районлар, колхозлар, совхозлар коллективларининг фидокорона меҳнатлари туфайли ҳозиргача 72,5 минг тонна ёки йиллик планнинг 40 процентига тенг ўт талқони ҳозирланди.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам бу масалага етарлича эътибор берилялти деб бўлмайди. Айрим областлар, районлар ва хўжаликларнинг раҳбарлари, айниқса, мутахассислари ўт унининг чорва молларни соғломлаштириш, наслини яхшилаш, маҳсулдорлигини оширишдаги ролини унутиб қўймоқдалар. Натижада бу борада белгиланган планлар бажарилмай, ўлда-жўлда бўлиб қолаётир.

Масалан, Сурхондарё областида ўт талқони тайёрлайдиган заводларга хомашё етказиб бериш топшириғи сурункасига уч йилдан буён бажарилмай қолаётир. Бу йил ҳам аҳвол чатоқ. Шунга қарамай область ва районлар агросаноат бирлашмаларининг мутахассислари рўй берган ачинарли аҳволни тузатишга қаратилган оператив чоралар кўраётгани йўқ. Барча имкониятлар бўла туриб, Қорақалпоғистон АССРда ўт талқони тайёрлаш топшириғи эндигина 20 процент атрофида бажарилди. Навоий, Фарғона областларининг қатор районларида ҳам бу масала билан жиддий шуғулланилмаяпти. Область ва районлар партия ҳамда совет ташкилотларининг раҳбарлари эса белгиланган топшириқларни бажармаётган, ишда интизомсизликка йўл қўяётган мутахассислар, хўжаликларнинг раҳбарларига нисбатан тегишли чора кўриш ўрнига муросасозлик қилмоқдалар.

Тўғри, бюро мажлислари, йиғилишларда хўжаликларнинг раҳбарлари, шу жумладан мутахассисларнинг ем-хашак тайёрлашнинг бориши ҳақидаги ҳисоботлари эшитиляпти, ахборотлари тингланяпти. Камчиликларни тугатишга қаратилган йўл-йўриқлар кўрсатилиб қарорлар қабул қилинмоқда. Лекин унинг ижроси мунтазам текшириб борилмаётир. Хом ашё етишмаслиги оқибатида ўт талқони тайёрлайдиган заводларнинг бир қисми бекор туриб қолаётгани билан қизиқадиган, уларни тўла ишга туширишга кўмаклашадиган кишилар топилмаяпти. Буни қуйидаги мисоллардан кўриш мумкин.

Қорақалпоғистон АССРда ўт талқони тайёрлайдиган 52 та заводдан атиги 9 таси ишламоқда, қолганлари эса бекор турибди. Фарғона областида 20 та, Бухоро областида эса 8 та завод ишлаяпти, холос. Фарғона областида эндигина йиллик планнинг 22 проценти, Навоий областида 18 проценти миқдорида ўт талқони тайёрланиши бу масалага бепарволик билан қаралаётганининг оқибатидир.

Ўт талқони тайёрлашни кучайтириш билан бирга уни заводларга юқори сифат билан етказиб бериш шу куннинг муҳим вазифаларидан биридир. Ўт талқони тайёрлашни пайсалга солаётган, белгиланган планлар ва қабул қилинган мажбуриятларнинг бажарилишига совуққонлик билан қараётган хўжаликларнинг раҳбарлари партия ташкилотлари олдида жавоб беришлари керак.

Ўт талқонини кўп ва сифатли тайёрлайлик! Барча заводларнинг тўла қувват билан ишлаши учун зарур бўлган хом ашёни вақтида етказиб берайлик! Илғорлардан ўрнак олиб ҳамма жойда юқори унумдорликка эришайлик!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮНЬ ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ—ҲАЁТГА!

КОММУНИСТИК ИДЕАЛЛАР РУҲИДА

Область партия комитетларининг пленумлари

✦ НАМАНГАН

Область партия комитетининг 16 июль куни бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми ишининг якунлари ҳамда Наманган область партия ташкилотининг меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада такомиллаштириш соҳасида Пленум қарорларидан ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалари кўриб чиқилди.

Докладчи — Наманган область партия комитетининг биринчи секретари М. Камолов ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар ҳар бир кишида виждонан меҳнат қилиш эҳтиёжини тарбиялаш партия фаолиятининг асоси бўлиши кераклигини таъкидладилар. Ишга ҳалол, онгли муносабатда бўлиш совет турмуш тарзининг ўзига хос хусусиятидир.

Пленум қатнашчилари қилинган ишларни таҳлил этиб, областда одамларни моҳирлик билан тарбиялаётган, ленинча иш услубини қарор топтираётган кўпгина меҳнат коллективлари, партия ташкилотлари борлигини айтдилар. Бу эса юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришишда кўмаклашмоқда. Тўрақўрғон ва Чортоқ район партия ташкилотлари меҳнатнинг илғор усулларини ёйиш соҳасида олиб бораётган ишлар мақтовга лойиқдир. Аврли ва шойи газламалар комбинатининг кўп минг кишилик коллективларида, шунингдек Наманган районидаги «Ленинград» ва Чортоқ районидаги «Москва» колхозларида кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими моҳирлик билан ташкил этилган.

Шу билан бирга, деб уқтиришди нотиқлар, областда идеология ишида жиддий камчиликлар мавжуд. Партиявий ва иқтисодий ўқиш самарадорлигини оширишга етарли эътибор берилмаяпти.

Нутқларда лекция ишини, идеологик кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, истиқомат жойларида сиёсий-тарбиявий ишларни ташкил этишни янада яхшилаш масалаларига катта эътибор берилди.

Пленум иштирокчилари КПСС Марказий Комитети 1982 йил май Пленуми қарорлари, Озиқ-овқат программаси талаблари, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг IX пленуми ўртага қўйган вазифалар асосида чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисида Учқўрғон ва Уйчи район партия комитетларининг ахборотини тингладилар.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев нутқ сўзлади.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитетининг масъул ходими М. Л. Ишков иштирок этди.

✦ ҚАШҚАДАРЁ

16 июль куни Қаршида Қашқадарё область партия комитетининг пленуми бўлди. Пленумда идеология ишини яхшилаш, партиянинг социал-иқтисодий сиёсатини амалга оширишда унинг ролини ошириш йўллари кўриб чиқилди. КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми якунлари ва область партия ташкилотининг Пленум қарорларидан ҳамда КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама қилинди. Область партия комитетининг биринчи секретари Р. Ғ. Ғойибов доклад қилди.

Докладчи ва сўзга чиққан ўртоқлар область коммунистлари, барча меҳнаткашлари Пленум қарорларини баланд руҳ билан кутиб олиб, уларни амалга оширишга астойдил киришганликларини таъкидладилар. Партия ташкилотлари идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишни ҳар бир меҳнатчининг активлигини оширишга, Ватан пахтачилигининг йирик зонаси вужудга келтирилаётган қўриқ ўлканинг ишлаб чиқарувчи кучларини тез ривожлантириш программасини бажаришга қаратмоқдалар.

Аммо, пленумда уқтириб ўтилганидек, баъзи жойларда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги иш ҳали шу куннинг талабларига жавоб бермаяпти. Айрим коллективларда меҳнат интизоми пасайиб кетганлиги натижасида иш вақти нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда. Баъзи корхоналарда, колхоз ва совхозларда, бир қанча қурилиш бўлинмаларида бундай аҳвол учраб туради. Ишчи ўринбосарларини тайёрлашда, ҳунар-техника билим юртлари фаолиятида ҳам жиддий камчиликлар бор.

Пленумда бир қатор меҳнат коллективларида кадрларнинг марксча-ленинча ўқуви ва иқтисодий таълими паст савияда ўтказилаётганлиги, пропагандистлар билан ишлашни яхши йўлга қўйиш зарур эканлиги кўрсатиб ўтилди.

Қашқадарё областида СССРнинг 60 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Бутуниттифоқ зарбдор қурилишида — Қарши даштларини ўзлаштиришда, Ватанимиз химияси улкан корхонаси — Муборак газни қайта ишлаш заводида, «Шўртангаз» бошқармасида, баланд тоғ этагидаги Ҳисор сув омбори қурилишида, қўриқ ерлардаги совхозларда йирик интернационал коллективлар таркиб топмоқда. Бундай шароитда меҳнаткашларни интернационал қардошлик туйғулари, партия ленинча миллий сиёсати улуғворлигини чуқур англаш руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор бериш муҳимдир.

Пленумда КПСС Марказий Комитети 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми қарорлари асосида область чорвачилигини янада ривожлантириш соҳасидаги тадбирлар қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ахборот тингланди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Т. Н. Осетров нутқ сўзлади.

✦ ФАРҒОНА

Фарғона область партия комитети 16 июлда бўлиб ўтган пленумининг бутун иши пропаганда ва агитация самарадорлигини кун сайин ошириш, бутун идеологик ва тарбиявий ишларни коммунистик қурилишнинг асосий вазифалари билан чамбарчас боғлиқ равишда олиб бориш руҳи билан суғорилди. Пленум қатнашчилари область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқидаги қоидалар ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифаларини муҳокама этдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров доклад қилди.

Пленумда меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашнинг форма ва методлари бой тажрибасидан моҳирлик билан фойдаланаётган партия ташкилотлари намуна қилиб кўрсатилди. Улар орасида Фарғонадаги механика заводи, Марғилондаги «Атлас» аврли газламалар ишлаб чиқариш бирлашмаси, Фарғона пиллакашлик фабрикаси, Олтиариқдаги «Комсомол» колхозининг партия ташкилотлари бор. Областда ленинча жумаликлар, савол-жавоб кечалари мунтазам ўтказиб турилади. Уларда раҳбар партия, совет ва хўжалик ходимлари иштирок этмоқдалар.

Шу билан бирга, деб уқтиришди пленум қатнашчилари, областдаги кўпгина партия комитетлари, ижодий союзлар, оммавий ахборот ва пропаганда воситалари, жамоат ташкилотларининг фаолияти КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифаларга ҳали тўла даражада мос бўлиб тушмаяпти. Марғилондаги трактор ремонти заводида, Фарғонадаги В. И. Ленин номли ТЭЦда, Риштон районидаги Куйбишев номли колхозда ва бошқа бир қатор коллективларда идеологик ишлар кўпинча социал-иқтисодий ривожланишнинг конкрет вазифаларини ҳар томонлама ҳисобга олган ҳолда олиб борилмаяпти. Меҳнатсеварлик руҳида ва ахлоқий тарбиялашда камчиликлар мавжуд, ишга келмай қолишлар ва кечикиб келишлар сабабли иш вақти кўплаб зое кетмоқда.

Пленумда қишлоқ меҳнаткашлари орасида идеологик ишлар олиб боришга алоҳида эътибор берилди. Қишлоқ меҳнаткашлари мана шу жазирама саратон кунларида Фарғонанинг олти юз минг тонна «оқ олтин»ини етиштириш учун, сабзавот, дон ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун кураш олиб бормоқдалар.

Пленумда партия XXVI съезди қарорларини бажариш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишлар тўғрисида, район партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитетининг Саратов область партия комитети иши тўғрисидаги қароридан келиб чиқадиган вазифалари ҳақида Киров район партия комитетининг ҳисоботи тингланди.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин нутқ сўзлади.

✦ ЖИЗЗАХ

Область партия комитетининг 16 июлда бўлиб ўтган пленумида область партия ташкилотининг КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь Пленуми қарорларидан, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг Пленумда сўзлаган нутқида баён этилган қоида ва хулосалардан келиб чиқадиган вазифалари муҳокама этилди. Область партия комитетининг биринчи секретари Х. А. Шоғазатов доклад қилди.

Докладда ва нутқларда таъкидлаб ўтилганидек, область партия ташкилотлари кейинги вақтларда пропаганда ва агитацияга, идеология кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйиш ишларига катта эътибор бермоқдалар. Оммавий-сиёсий ишнинг яхши йўлга қўйилганлиги, илғор меҳнат усуллари, фан ва техника ютуқлари жорий этилаётганлиги саноатда ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш юзасидан беш йиллик икки ярим йили планининг ошириб бажарилишига ёрдам берди. Бир қанча йирик ишлаб чиқариш ва маданий-маиший объектлар ишга туширилди. Озиқ-овқат программасини амалга ошириш соҳасида муайян муваффақиятларга эришилди. Колхозлар, совхозлар ва бошқа қишлоқ хўжалик ташкилотлари давлатга кўп миқдорда гўшт, сут, тухум сотдилар.

Пленум қатнашчилари бажарилаётган ишларни июнь Пленумининг талаблари билан taққослаб кўриб, айрим муваффақиятлар билан бир қаторда, пропаганда ва агитация ишида, ишлаб чиқариш программаларини идеологик жиҳатдан таъминлашда катта нуқсонлар ҳам борлигини кўрсатдилар.

Партия ва комсомол ўқувини, кадрларнинг иқтисодий таълимини янада яхшилашга қаратилган амалий таклифлар киритилди.

Пленум қатнашчилари КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май ва ноябрь Пленумлари ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети IX пленуми талаблари асосида областда чорвачиликни янада ривожлантириш тадбирлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги ахборотни тингладилар.

Пленумда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. Раҳимов нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

РАСМИЙ АХБОРОТ

ҚИШ УЧУН ЁҚИЛҒИ ҒАМЛАБ ҚЎЯЙЛИК

СССР Министрлар Совети «1983-84 йилларнинг кузги-қишки даврида халқ хўжалигини ва аҳолини ёқилғи, электр ва иссиқлик энергияси билан таъминлаш тўғрисида» қарор қабул қилди.

СССР министрликлари ва идоралари ҳамда иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, жумладан:

1983 йилнинг 1 октябригача ва 1984 йилнинг 1 январигача электростанцияларда, бирлашмаларда, корхоналар ва ташкилотларда қарорда белгиланган миқдорда кўмир ва ёқиладиган мазут запасларини тўплашлари, 1983-84 йилларнинг кузги-қишки даврида уларнинг узлуксиз ишлашига тайёргарлик кўришга оид тадбирларни ишлаб чиқишлари ва амалга оширишлари керак;

1983 йилда ёқилғи-энергетика ресурсларини иқтисод қилиш топшириқлари қандай бажарилаётганлигини идораларга қарашли электростанциялар, бирлашмалар, корхоналар ва ташкилотлар бўйича кўриб чиқсинлар, ёқилғи ва энергия белгиланган нормалардан ортиқча сарфланганлиги, шу ресурслардан норационал фойдаланилганлиги ва уларнинг нобуд бўлиши сабабларини бартараф этишга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқсинлар ва амалга оширсинлар. Ёқилғи ва энергиядан фойдаланишга нисбатан хўжасизларча муносабатда айбдор бўлган шахслар қаттиқ жавобгарликка тортилсин;

1983-84 йилларнинг кузги-қишки даври бошлангунга қадар идораларга қарашли ҳар бир бирлашма, корхона ва ташкилотда иссиқлик энергияси нобуд бўлишини камайтириш, жумладан иссиқлик тармоқларини, иситиш, вентиляция ва иссиқ сув таъминоти тармоқларини тартибга солиш, шунингдек уй-жой, ишлаб чиқариш ва жамоат биноларини совуқ кирмайдиган қилиш, айрим хоналарнинг ортиқча иситилишини бартараф этиш мақсадида иситиш системаларини созлаш, ишлаб чиқариш ва жамоат биноларида иш вақтидан кейин ҳароратнинг пасайтириб қўйилиши таъминлансин;

1983 йилда ёқилғи маҳаллий турларининг аҳолини узлуксиз таъминлаш учун зарур бўлган миқдорда тайёрланиши, шунингдек савдо ташкилотлари омборларига ёқилғининг ўз вақтида ташиб келтирилиши таъминлансин.

Қарорда 1983 йилнинг иккинчи ярмида халқ хўжалиги ва аҳолини қўшимча ресурслар ҳисобига ёқилғи билан таъминлашга оид тадбирларни амалга ошириш кўзда тутилган.

Ёқилғини ортиш ва тушириш, газ қувурлари айрим участкаларини, электр линиялари, темир йўллар қуриш, кўмир, газ, нефть саноати корхоналарини материаллар, машиналар ва асбоб-ускуналар, запас қисмлар билан таъминлаш борасида топшириқлар белгиланди.

СССР Министрлар Совети СССР Кўмир саноати министрлигининг навли кўмирлар ва кўмир брикетлари ишлаб чиқаришни ривожлантиришга етарли эътибор бермаётганлигини уқтириб ўтди.

Қарорда шунингдек СССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги кейинги йилларда кўмир билан ишлайдиган электр станцияларнинг белгиланган қувватидан фойдаланишни бирмунча пасайтириб юборганлиги, натижада кўмирдан фойдаланиш ҳажми камайиб, ёқиладиган мазут сарфи кўпайиб бораётганлиги ҳам кўрсатиб ўтилди. Министрликка мана шу камчиликларни бартараф этиш чораларини кўриш таклиф этилди.

ПЕНСИЯГА ҚЎШИМЧА

СССР Олий Совети Президиумининг 1983 йил 30 июндаги Фармони муносабати билан СССР Министрлар Совети бир корхонада (муассаса, ташкилотда) узлуксиз иш стажи учун қарилик пенсиясига 20 процент қўшимча ҳақ олиш ҳуқуқига эга бўлган ишчилар ва хизматчилар доирасини кенгайтириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди ва тегишли қарор қабул қилди.

Қарорда қарилик пенсиясига қўшимча ҳақ олиш ҳуқуқини берадиган узлуксиз иш стажи СССР Министрлар Советининг 1973 йил 13 апрелдаги қарорида тасдиқланган давлат социал страхованиеси бўйича нафақаларни тайинлашда ишчи ва хизматчиларнинг узлуксиз меҳнат стажини ҳисобга олиш қоидаларига мувофиқ белгиланиши кўзда тутилди.

Шуни назарда тутиб мазкур узлуксиз иш стажи илгари белгиланганидек, бир корхонада (муассаса, ташкилотда) сўнгги иш муддатига қарабгина белгиланмайди, балки бошқа корхоналар (муассасалар, ташкилотлар)даги олдинги иш вақти, жумладан бир корхона (муассаса, ташкилот)дан партия, совет ва юқори хўжалик органларининг қарорига мувофиқ бошқа корхонага ўтказилганда олдинги иш вақти, СССР Қуролли Кучларидаги хизмат вақти, ҳунар-техника билим юртларида ўқиган вақти айрим ҳолларда киритилади. Узлуксиз иш стажи чекка шимол районларида ишлаган ва меҳнат шартномаси муддати ўтиши билан ишдан бўшатилган кишилар белгиланган муддатда ишга кириши чоғидан ҳам сақланиб қолади.

Ўз хоҳишига кўра ишдан бўшаган чоғда бу қоиданинг узлуксиз стажни сақлаб қолиш қисми татбиқ этилмайди. Ҳомиладор аёллар, 8 ёшгача болалари бўлган оналарни ишдан бўшатиш, эркак ёки аёлнинг бошқа жойдаги ишга ўтказилиши, қарилик ёки инвалидлик пенсиясига чиқиши, шунингдек ташкилий равишда ишчилар қабул қилиш тартибига кўра, қишлоқ хўжалиги ишига кўчириш ёки жамоатчилик даъватига кўра бошқа жойдаги ишга кетиш муносабати билан ишдан бўшатишлар бундан мустаснодир. Меҳнат интизомини бузган, қоидаларда кўзда тутилган бошқа баъзи ҳаракатлар қилишда айбдор бўлиб ишдан бўшатилган тақдирда ҳам узлуксиз иш стажи сақланмайди.

1983 йилнинг 1 августидан бошлаб қарилик пенсиясига қўшимча ҳақ тўлашнинг янги янада имтиёзли тартиби жорий этилади ҳамда 1983 йилнинг 1 январигача ва ундан кейинроқ ишлаган шахсларга (вақтинча) тўрт ойдан кам (ишлаган пенсионерлардан ташқари) пенсиялар тайинлаш ва қайта ҳисоблашда бу қўшимча қўлланилади.

ХИЗМАТ КЎРСАТИШ СОҲАСИДА ЎРИНДОШЛИК ЙЎЛИ БИЛАН ИШЛАШ

СССР Министрлар Совети маиший хизмат корхоналарида ходимларни ўриндошлик йўли билан ишлашга жалб этиш тўғрисидаги масалани кўриб чиқди.

Маиший хизмат корхоналари раҳбарларига аҳолига бевосита маиший хизмат кўрсатиш учун корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг инженер-техник ходимлари ва хизматчиларини ўриндошлик йўли билан (уларнинг асосий ишидаги маоши миқдоридан қатъи назар) ишга қабул қилиш ҳуқуқи берилди. Ўриндошлик ишининг вақти асосий нормал иш вақтининг ярми ҳажмида бўлиши керак.

Ўриндошлик лавозими (иши)га ҳақ тўлаш мазкур лавозим (иш) учун белгиланган оклад (ставка) ҳисобидан амалда бажарилган иш ҳажми (қанча вақт ишлаганлиги)га қараб тўланиши лозим. Бунда асосий иш жойи бўлган корхона, муассаса, ташкилот раҳбарининг касаба союз комитети билан келишиб олинган ёзма рухсатномаси бўлган тақдирда маиший хизмат корхоналаридан бирида ўриндошлик йўли билан ишлашга рухсат берилади.

СССР Министрлар Совети колхозларнинг аъзоларига, колхозларнинг розилиги билан қишлоқ хўжалик ишларидан бўш пайтларда аҳолига маиший хизмат кўрсатиш корхоналарида ишчи ва мастер сифатида ишлаётган пенсионерларга пенсия ва нафақа тўлаш тўғрисидаги қонунга мувофиқ тайинланган пенсияни тўла миқдорда сақлаб қолган ҳолда ҳақ тўлашга рухсат берди.

СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВА ХАЛҚ МАОРИФИ УЧУН

СССР Министрлар Совети «СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланиб 1982 йил 18 декабрида ўтказилган коммунистик шанбаликдан тушган маблағлардан фойдаланиш тўғрисида» қарор қабул қилди.

Бу маблағлар қуйидаги тарзда тақсимланди. 104,9 миллион сўм 1984—1987 йилларда марказий район касалхоналари, болалар ва шаҳар касалхоналари, уруш ва меҳнат ветеранлари учун госпиталлар, туғруқхоналар ва амбулатория-поликлиника муассасалари қуришга; 48,8 миллион сўм 1984-86 йилларда умумий таълим мактаблари қуришга; 37,9 миллион сўм 1984—1985 йилларда мактабгача болалар муассасалари қуришга сарфланади. (ТАСС).

БУГУН — МЕТАЛЛУРГЛАР КУНИ

ОЛОВКОРЛАР

Бекободда бўлганмисиз? Ҳойнаҳой, В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия комбинатини кўргандирсиз. Таъбир жоиз бўлса, у — республикамиз металлургиясининг паҳлавон корхонаси. Бу ерда эритилаётган минглаб тонна чўян, пўлат тайёрланаётган прокат маҳсулотлари унинг чинакам бойлигидир. Лекин корхона бойлиги фақат булар эмас. Асл бойлиги унинг қайноқ бағрида олов билан юзма-юз меҳнат қилаётган одамларидир. Улар мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш ишига ўзларининг салмоқли ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Мана, Галимзян Макбуновни олинг. Қиёс қилингки, у ҳозир минг даражадан ҳам зиёд иссиқлик рўпарасида — домна печи ёнида турибди. Унинг бақувват жуссасидан бот-бот тер қуйилмоқда. Жун газламадан тикилган махсус қалпоғи, коржомаси жиққа ҳўл. Бир томондан бу ҳам яхши... Мабодо печда биқирлаб қайнаб турган эритма сачраб кетса ҳам киши танига зарар етмайди. Намат сингари материалдан тикилган бу уст-бош оловга парво қилмайди.

Галимзян ака бундан ўттиз йил муқаддам корхонага ишга келган дамлари, бу давр ичида тобора такомиллашиб бораётган комбинат ишлаб чиқариш технологияси, йиллик топшириқларини барвақт бажариш ташаббуси билан меҳнат қилаётган оловкор дўстлари ҳақида мароқ билан сўзлаб берди.

— Анвар Иброҳимов, Александр Жабатин, Файзулла Нуриддинов сингари касбдошларимга ҳавасим келади, — дейди у. — Улар меҳнат қилаётган коммунистик меҳнат бригадаси йилнинг ўтган олти ойи давомида меҳнат унумдорлигини пландагидан анча оширишга эришишди. Корхона ички социалистик мусобақасида сўнгги уч йилдан буён муттасил ғолиблик қилмоқдалар. Ёки тажрибали мастер Александр Бенденкони олинг. У ўз шогирди Игорь Зотов билан бирга металлурглар байрами шарафига 1,5 нормадан иш бажара бошлади. Йил бошидан буён пландан ташқари қарийб минг тонна пўлат эритди.

Ҳа, Бекобод металлурглари бугун ўзларининг анъанавий байрамларини катта меҳнат зафарлари билан нишонламоқдалар. Йил бошидан буён корхонада пландан ташқари 4 минг тонна аъло сифатли прокат, 3600 тонна пўлат ишлаб чиқарилди. 600 минг киловатт-соат электр энергияси, 1400 тонна чўян тежаб қолинди. Она-Ватанга топшириққа қўшимча 1 миллион 150 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Бундай юксак кўрсаткичга корхона тарихида биринчи бор эришилди.

Катта коллектив эришаётган юксак муваффақиятларда янги техника ва технологияни жорий этиш, реконструкция ишларини давом эттириш салмоқли роль ўйнаяпти. Бу йил комбинатда аъло сифатли прокат ишлаб чиқариш участкаси — «300»-станнинг биринчи навбати ишга туширилади. Бу эса 600 минг тонналик прокат «хирмони»га сезиларли барака киритади. Дастлабки стан конвейерларидан қувурбоп тайёрламалар чиқарила бошланади. Қолаверса, «300»-стан биринчи навбатининг ишга туширилиши муҳим халқ хўжалиги вазифаларидан бўлиб, у ўзбек металлургларининг КПСС Марказий Комитети шу йил июнь Пленуми қарорларига амалий жавобидир.

...Корхона цехлари ва участкаларида кеча-кундуз ҳаёт қайнайди. Домна печлари, конвейерлар ёнида минглаб металлурглар олов билан юзма-юз меҳнат қилишади. Улар ўзларининг фидойилиги, жонбозлиги билан севимли корхоналари ишлаб чиқаришини янада ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшадилар.

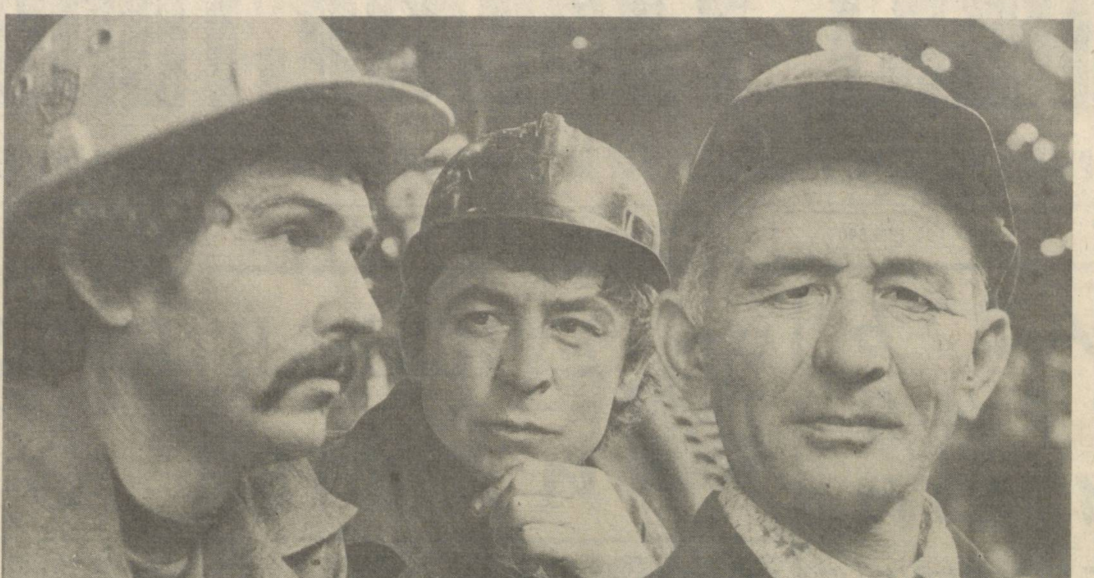

Олмалиқ мис эритиш заводи коллективи зарбдор йилимизнинг биринчи ярмини ажойиб меҳнат зафарлари билан якунлади. Бунда корхонанинг илғор ишчилари ва новаторларининг ҳиссаси катта. Суратда: заводнинг коммунистик меҳнат зарбдорлари (чапдан) Г. Новопольцев, Анатолий Чередниченко ва Орол Бойматов ўртоқлар.

В. Сироткин фотоси.

«Совет Ўзбекистони»га жавоб берадилар

Тошлоқ посёлка Советига қарашли Калинин номли маҳаллада истиқомат қилувчи Н. Маматов ўз хатида бу ердаги 24 квартирали иккита уйда канализация йўқлигини, чиқинди сувлар эса ҳовуздан вақтида олиб чиқиб кетилмаётганлигини маълум қилган эди.

Газетхон шикояти юзасидан текшириш ўтказган **ТОШЛОҚ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ** хатда баён этилган фактлар тасдиқланганини хабар қилади. Юқоридаги камчилик ва нуқсонларга йўл қўйгани учун район коммунал хўжалиги бўлими бошлиғи Ж. Қодиров огоҳлантирилди.

Камчиликларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгиланди. Жумладан, Тошлоқ район кўчма механизациялашган колоннасига қарашли уй-жой биносидан чиқаётган сувни ҳар куни ташиш колоннага ва район коммунал хўжалик бўлимига юклатилди. Тез орада шу биноларни канализацияга улаш чора-тадбирларини кўриш колоннага топширилди.

* * *

«Энгельс номли колхоз территориясидаги 72-магазин мудири А. Мўлдабеков қачонгача харидорлар ҳақига хиёнат қилади» (Чинозлик пенсионерлар О. Жилқибоев ва Е. Умбеталиевлар хатидан).

ЧИНОЗ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ газетхонлар шикояти юзасидан текшириш ўтказди. Ҳақиқатан ҳам А. Мўлдабеков совет савдоси қоидаларини қўпол равишда бузиб, мунтазам харидорлар ҳақига кўз олайтириб келганлиги тасдиқланди.

Текшириш натижалари район партия комитетининг бюросида муҳокама қилинди.

Совет савдоси ходими деган номга иснод келтиргани ва харидорлар ҳақига мунтазам равишда хиёнат қилгани учун КПСС аъзоси А. Мўлдабеков партия аъзолигидан ўчирилди, район матлубот жамияти правлениеси йиғилишида эса ишдан бўшатилди.

ПЛАНЕТАНИНГ БИР КУНИ

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

АЭС ҚУВВАТЛАРИ ОШМОҚДА

СОФИЯ. Ҳозирги вақтда халқ Болгариясида ҳосил қилинаётган ҳар бир киловатт электр энергиянинг тўртдан бир киловаттини Совет Иттифоқининг ҳамда бошқа қардош социалистик мамлакатларнинг техникавий кўмаги билан қурилган атом электр станциялари бермоқда. Ҳозир умумий қуввати 2.000 мегаватт бўлган яна иккита атом реактори барпо этилмоқда. Бу реакторлар қарийб бир миллион аҳолиси бўлган шаҳарни ёруғлик, иссиқлик ва иссиқ сув билан таъминлай олади. Ана шу қувватларни ишга тушириш билан республикада АЭС электр энергияси ҳосил қилинаётган бутун электр энергиянинг 40 процентига етади.

ЎЗАРО МАНФААТЛИ АСОСДА

БУДАПЕШТ. Ленинварошдаги Тисай химия комбинати билан Калушдаги «Хлорвинил» ишлаб чиқариш бирлашмасини боғлаган 330 километрли қувур орқали Совет Иттифоқига миллион тонна этилен юборилди. Тисай химиклари Совет — Венгрия Олефин программаси доирасида Калушга этилен экспорт қилиб, бунинг ўрнига химиявий маҳсулотларнинг бошқа турларини, жумладан пластмасса олмоқдалар. Совет — Венгрия Олефин программаси иккала қардош мамлакат ўртасидаги интеграция алоқалари, химия саноатида меҳнатни ўзаро манфаатли тарзда тақсимлаш самарадорлигининг ёрқин намунаси бўлиб қолди. Бу соҳада ишлаб чиқаришни кооперациялаш кўп тонналик маҳсулот ишлаб чиқаришдан олинадиган даромаддан кенг фойдаланишга, ишлаб чиқаришнинг тежамкорлигини оширишга имкон беради.

ИХТИЁРИЙ РАВИШДА

ГАВАНА. Кубада қишлоқ хўжалигини кооперациялаш жараёни муваффақиятли ривожланмоқда. Тобора кўплаб деҳқонлар ихтиёрий равишда ишлаб чиқаришнинг социалистик формаларига ўтиб, кооперативларга аъзо бўлмоқдалар.

Матбуотнинг хабарларига қараганда, мамлакатнинг муҳим иқтисодий районы — Сантьяго де-Куба вилоятида ҳозиргача деҳқончилик ерларининг 50 проценти кооперативлар ихтиёрига топширилди ва собиқ якка хўжаликлар халқ фаровонлиги йўлида ғайрат-шижоат билан меҳнат қилмоқдалар. Шу шарқий вилоятда 153 та кооператив ишлаб турибди.

Кооператорлар давлатдан қишлоқ хўжалик машина-механизмлари, уруғлик ва ўғит, уй-жой қуриш учун маблағ олишмоқда. Деҳқонларнинг даромади кўпайди, уларнинг турмуш шароитлари яхшиланди. (ТАСС).

ЕР ЮЗИДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН ДЕБ

Тинчлик — яшаш ҳуқуқи демакдир. Кейинги кунларда Қўшма Штатлар, Англия, Франция, ГФР, Италия, Япония, Австралияда ва бошқа кўпгина мамлакатларда ана шу шиор остида урушга қарши ҳаракат қатнашчиларининг оммавий намойишлари бўлиб ўтди. Ҳозирги вақтда Ғарбий Европадаги давлатлардан кўпчилиги территориясида «Ядро қуролига йўл йўқ!, «Европада янги ракеталарга ўрин йўқ!» деган шиорлар остида 83-йил — тинчлик юриши ўтказилмоқда. Москва билан Вашингтон ўртасида велосипедчиларнинг 83-йилги тинчлик пойгаси муваффақиятли ўтмоқда. Бу пойгада Норвегия, Совет Иттифоқи, Қўшма Штатлар, Финляндия ва Швеция велосипедчилари иштирок этмоқдалар.

Тинчлик тарафдорларининг ўтган ҳафтадаги чиқишлари бутун ер куррасини қамраб олган ва урушга қарши қаратилган кенг ҳаракатнинг бир қисми, холос. Бу ҳаракатнинг манбалари ҳаммага аёндир. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Франция Коммунистик партияси делегацияларининг қўшма баёнотида таъкидлаб ўтилганидек, халқаро вазият жуда катта хавотирлик туғдирмоқда. Инсоният ҳозирги замон цивилизацияси учун, планетамиздаги ҳаёт учун ҳалокатли оқибатлар келтириб чиқарадиган ядро уруши хавфи остида қолди.

Жаҳон империализмининг энг агрессив доиралари халқларнинг социал ва миллий озодлик жараёнини ҳар қандай чоралар кўриш йўли билан тўхтатишга, жаҳон майдонидаги кучлар нисбатини ўз фойдаси учун ўзгартиришга интилаётганлиги тинчлик ишига хавф туғдирмоқда. Бу эса қуролланиш пойгасини хатарли равишда кучайтиришга олиб боради. Капитализмнинг кескин тус олган умумий кризисини бартараф қилишдан ожиз бўлган империализмнинг агрессив доиралари икки система ўртасидаги идеологик баҳсларни жаҳон миқёсида социализмга нисбатан конфронтацияни кучайтириш йўли билан ҳал этишга уринмоқдалар. Бунинг натижасида термоядро уруши хавфи кучайиб боряпти. Бундай уруш инсониятни ҳалокатга дучор қилган бўлур эди.

Бундай шароитда урушга қарши оммавий ҳаракатнинг роли ғоят ошиб бормоқда. Бу ҳаракат замонамизнинг таъсирчан янги кучи эканлигини намойиш қилди. Ҳар бир қитъада яшаш ҳуқуқини, тинч шароитда яшаш ҳуқуқини муҳофаза этаётган кучлар сон-саноқсиз кўпаймоқда. Бу эса тарихий жиҳатдан муҳим омил бўлиб, инсоният учун жуда катта орзу-умид бахш этади. Урушга қарши ҳаракат бир қанча мамлакатларда кишиларнинг қайси социал табақага ва касб-ҳунарга мансуб бўлишига, ёш даражасига ва бошқа тафовутларга қарамай чинакам умуммиллий тус олди.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг қурол-яроғларни, аввало ядро қуролларини чеклаш ҳамда қисқартириш борасидаги кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни ҳал этиш йўлларини қидириб топиш, сиёсий жиҳатдан ҳам, ҳарбий соҳада ҳам кескинликни юмшатиш йўлига қайтиш ҳақидаги даъвати ҳам ана шу ақл-идрок ва реализм кучларига қаратилган. Барча халқлар ва давлатлар жаҳоннинг қайси районида жойлашганига, қандай социал система шароитида яшаётганлигига, қандай сиёсий гуруҳ ёки оқимга мансуб эканлигига қарамай, уларнинг манфаатлари шуни талаб этади.

Г. ШИШКИН, (ТАСС).

ПХР СЕЙМИНИНГ СЕССИЯСИ

ВАРШАВА, (ТАСС). Бу ерда ПХР Сеймининг навбатдаги сессияси бўлиб ўтди. Депутатлар 1982 йилги давлат бюджетининг ижроси ва ПХРнинг тўлов баланси тўғрисида ҳукумат ҳисоботини кўриб чиқдилар ва тасдиқладилар. Бир қанча қонун лойиҳалари, шу жумладан мамлакат конституциясига баъзи бир ўзгартишлар киритиш тўғрисидаги масала муҳокама қилинди.

Сессия ишида ПБИП Марказий Комитетининг биринчи секретари, ПХР Министрлар Советининг Раиси В. Ярузельский, бошқа партия ва давлат арбоблари қатнашдилар.

ҲАМКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ УЧУН

МАДРИД, 15 июль. (ТАСС). СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети билан Испания маданият министрлиги ўртасида 1983—1987 йилларда ҳамкорлик қилиш тўғрисида бу ерда имзоланган шартномада китоб нашр этиш ва китоб савдоси соҳасидаги Испания — Совет ҳамкорлигини янада ривожлантириш кўзда тутилади. Китоб кўргазмаларини ўтказиш, иккала мамлакатда рус ва испан тилини ўрганиш учун дарсликлар ва ўқув қўлланмаларини кўплаб нашр этиш тўғрисида ҳам келишиб олинди.

ЁЛҒОН ҲАМ ЭВИ БИЛАН-ДА

— ПАМФЛЕТ —

Улкан учувчи аппарат АҚШ давлат департаменти биноси ёнига қўнганида дипломатлардан ҳеч бири ажабланмади: чунки учар тарелкалар ҳақида шу қадар кўп ёзишгандики, улар аллақачон пайдо бўлиши керак эди. Кема бортидан чиққан жонзор юлдузлараро журналист экан. Шу боисдан унинг давлат департаменти вакили навбатдаги матбуот конференциясини бошламоқчи бўлиб турган залга киришига монелик қилишмади.

Коинот элчиси унга кўрсатилган жойга ўтириб, мухбирларнинг микрофонлари ёнига ўзининг мўъжазгина қора яшикчасини ҳам қўйишга ижозат сўради.

— Бу, — деб тушунтирди фазодан келган меҳмон, — «ЁҲЭБ» системасидаги стандарт галактик изоҳловчи бўлиб, ҳар қандай дунё вакилига ҳам сўзнинг ҳақиқий маъносини тушунишга ёрдам беради.

Шундай қилиб биринчи юлдузлараро матбуот конференцияси бошланди.

— Мен Америка экономикасининг умуман ривожланиш ҳаракати яхши дейишга тайёрман, — дея жавоб берди мухбирларнинг биринчи саволига давлат департаменти вакили.

— Мен экономикамизда тўла бошбошдоқлик ҳукм сурмоқда дейишга тайёрман, — деган жавобни эшитишди залда ўтирганлар.

Залда кулги кўтарилди. Чунки АҚШ президентининг худди шу баёноти ҳамманинг ёдида эди. Ўшанда президент матбуот конференцияси олдидан машқ қилаётиб радиотехниклар микрофонларни ҳали улашмагандир, деган хаёлда шундай деб юборган эди.

— Бизга маълумки, Рим папаси Ионн Павел II ҳаётига суиқасд қилишда социалистик мамлакатлар қатнашганлар, — таъкидлади дипломат.

— Бизга маълумки, Рим папаси Ионн Павел II ҳаётига суиқасд қилишда социалистик мамлакатлар қатнашганлиги ҳақидаги сохта хабарлар АҚШнинг Марказий разведка бошқармаси томонидан тарқатилган, — деган изоҳловчининг сўзларини журналистлар қий-чув ичида ён дафтарчаларига қайд қилишди.

Гангиб қолган дипломат ўз ёрдамчиларидан ниманидир сўради. Улар ёвқараш билан қора яшикчани кўрсатишди. Залда хавфсизлик хизмати ходимлари пайдо бўлишди.

— Бизнинг «МХ» ракетамиз тинчликни асраш қуролидир ва у «Пискипер», яъни тинчлик қўриқчиси, деб аталади, — давом этди сўзида матбуот конференциясини бошқарувчи терлаб-пишиб.

— Бизнинг «МХ» ракетамиз агрессия қуролидир ва у «Вормейкер», яъни «уруш оловини ёқувчи» деб аталади, — бамайлихотир такрорлади унинг сўзини бир оз тузатишлар билан фазо «таржимони».

Зални шовқин-сурон босиб кетди. Хавфсизлик хизмати ходимлари сирли яшик томон юра бошлашди.

— Бизнинг «нуль варианти»миз, — дея қичқира бошлади давлат департаменти вакили шовқинни бостиришга ҳаракат қилиб, — музокаралар ва Европада қурол-яроғларни қисқартиришни таъминлаш учун яхши асос яратиш мақсадини кўзлайди.

— Бизнинг «нуль варианти»миз ҳар қандай музокараларни барбод этиш ва Европада ўз қурол-яроғларимизни кўпайтириш мақсадини кўзлайди, — дея такрорлади баланд овозда ретранслятор ва шу билан биринчи юлдузлараро матбуот конференцияси ёпилди.

Қўриқчилар йўлларида учраганни уриб-сурганларича хавфли яшикка ташландилар. Фазодан келган вакил шовқин-сурон ва тўполон ичида эшикка йўл олди. Маҳаллий мухбирлар фазовий ҳамкасблари қанақа қурилмадан фойдаланганини айтишни талаб қилиб, унинг изидан тушишди.

— Ахир мен айтдим-ку, бу «ЁҲЭБ», яъни «Ёлғон ҳам эви билан-да!» системасидаги стандарт галактик изоҳловчи деб, — бақирди бошқа планеталик ва ўз кемасига шўнғиди.

Қаердан келганлиги сирлигича қолган учувчи аппарат осмонга кўтарилди ва бепоён фазо қўйнида кўздан ғойиб бўлди.

Борис КРИВЦОВ, (АПН).

ЭНГ КАТТА ТОШҚИН

БРАЗИЛИА. (ТАСС). Бразилиянинг жанубидаги Рио-Гранди-ду-Сул, Парана ва Санта-Катарина штатларида юз берган сув тошқини «шу асрнинг энг катта тошқини» деб аталди. Шаррос ёмғир натижасида Игауасу дарёсининг сув юзи энг баланд нуқтасидан 27 метр юқорига, Уругвай дарёсининг сув юзи эса 10 метр юқорига кўтарилиб кетди. Бир қанча жойларда фақат қайиқ ва катерларга тушибгина ҳаракат қилиш мумкин.

Маъмурларнинг хабарларига кўра, 150 нафардан ортиқ киши ҳалок бўлган. Уй-жойларидан маҳрум бўлган 300 мингга яқин киши хавфсиз районларга кўчириб ўтказилган. Етказилган зарар неча ўн миллиард крузейро ҳисобланмоқда.

Тошқиндан кўпроқ жабрланган Санта-Катарина штатида ҳосилнинг анча қисми йўқ бўлган.

Эсаётган қаттиқ шамол қутқариш ишларини ғоят қийинлаштирмоқда. Шамол жабрланган районларга кийим-кечак, озиқ-овқат ва дори-дармон етказиш учун вертолётлардан фойдаланишга имкон бермаяпти.

Бразилия ҳукумати тошқин жабр-дийдаларига ёрдам бериш учун 50 миллиард крузейро (90 миллион доллар чамаси) пул ажратди.

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

✦ БЕРЛИН. Болгария, Венгрия, Вьетнам, ГДР, Куба, СССР, Чехословакия ва Мозамбик ёш касаба союз активистларининг бу ерда давом этаётган анжумани қатнашчилари собиқ Заксенхаузен қамоқ лагерида ҳалок бўлган кишилар хотирасига бағишланган тантанали маросимда иштирок этдилар. Анжуман қатнашчилари жаҳон касаба союз ёшларига мурожаатнома қабул қилиб, уларни барча тинчликсевар кучлар билан бирга қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, Ғарбий Европадаги бир қанча мамлакатларда Американинг янги ядро қуролларини жойлаштиришга қарши актив кураш олиб боришга даъват этдилар.

✦ ДАМАШҚ. Қўшма Штатлар билан Исроил Яқин Шарқда арабларга қарши ўз сиёсатини янада мувофиқлаштиришга уринмоқдалар, деб ёзади Сурияда чиқадиган «Ал-Баас» газетаси. Газета таъкидлаб ёзадики, ҳозирги вақтда Вашингтон билан Тель-Авив Исроил ўтган йили Ливанга бостириб кирганидан кейин энг кўп фойда олишга, ана шу араб мамлакатини оккупация қилиб туриш ҳамда у ерда танҳо ҳукмронлик ўрнатишга уринмоқдалар.

✦ ЛУСАКА. Иоганнесбургдан олинаётган хабарларга қараганда, Жанубий Африкадаги ана шу шаҳар суди африкалик ёшлардан беш кишини 10 йил муддат билан қамоқ жазосига ҳукм қилган. Ирқчилар суди уларга «террорчилик» билан шуғулланган, деб одатдаги айб қўйган. Ёшлар апартеид давлати қамоқхоналарида ўз қисматларини кутиб, икки йилдан кўпроқ вақтни суд ва терговсиз ўтказишди. Уларни ирқчилар охранкаси маориф системасидаги камситувчилик тартибларига қарши норозилик белгиси оспида 1980 йилда уюштирилган африкалик мактаб ўқувчиларининг оммавий намойишлари вақтида қўлга олган эди. (ТАСС).

Ижод бўстони

✦ Ёрқин ва сермазмун ижодимиз — жонажон партияга ва Ватанга!

✦ Назм мухлисларига аталган янгроқ мисралар

✦ Республикамиз киносанъаткорларининг улкан режалари

✦ Меҳнаткашлар ҳузурида

✦ Замондошларимиз мадҳи — саҳнада

✦ Танишинг: конкурсга келган асарлар

Шу кунларда бутун прогрессив инсоният улуғ аллома ал-Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллигига қизғин ҳозирлик кўрмоқда. Серқуёш республикамизда, айниқса, бу санага тайёргарлик қизғин. Айни пайтда қадимий Хивада таъмирлаш ишлари бормоқда. Таъмирчилар қомусий олим юбилейига қадар шаҳардаги барча қадимий ёдгорликларни таъмирдан чиқаришга аҳд қилишган. Суратда: таъмир усталари иш устида.

Қ. Отаев фотоси.

[ЎзТАГ].

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» КОНКУРСИГА

Рамз БОБОЖОН,

СССР Давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССР халқ шоири.

ЙЎҚ, ЁШЛИК ЎТГАНМАС...

ТИНЧЛИК

Тонг отди-ю, туннинг оқарди сочи,
Нур бўлиб сочилди кумуш толалар...
Қирғоққа урилди туйғулар мавжи.
Ижод дарахтида илк нишоналар...

Деразамни очдим, дилхуш шаббода
Хонамга уфурди баҳор атрини,
Тиниқлик касб этиб арзу-самода
Танаррум этгудай қуёш сатрини.

Йироқ-йироқларга ташладим нигоҳ:
Мовий туман аро ярқирарди нур...
Тоғларнинг тошини ёрарди гиёҳ,
Жаҳонни ларзага соларди ғурур.

Табиат жамоли чайилган нурга,
Кўк тиниқ,
ер тиниқ,
туйғулар тиниқ,
Юрак тубидаги уруғлар тиниқ,
Тиниқлик синггандай бутун умрга.

●

ЛЕКИН...

Йўқ, зиқна эмасман, зиқна эмасман,
Зиқналик дардидан сақласин, худо!
Ўтган кунларимга афсус емасман,
Манглайда боридан ризоман, ризо!

Лекин, бегонага бергум йўқ, ҳатто
Кўзингга қалқиган томчи ёшингни.
Лабдаги кулгингни эса мутлақо,
Баъзан эркаланиб отган тошингни!

●

ҲАҚГЎЙЛИГИМ ҲАҚҚИ

Курашга ўчлигим сир эмас асло!
Ҳақгўйлигим ҳаққи, яширолмайман.
Йўл-йўлакай жумбоқ, талай муаммо,
Қўлма-қўл бировга оширолмайман.

Ўзим ҳал этмоғим керакдир, керак!
Ўзимнинг бошимда калтак синса ҳам...
Майдонга кирганда оғишма, юрак,
Найзадай ярқира, тиғлан эй, қалам!

●

ЁШЛИК ҚАНОТ ҚОҚСА

Ёшлик ўтиб кетса беғам, бепарво,
Уни жинкўчалар ичидан ахтар!
Ёшлик қанот қоқса, ярқирар само,
Денгиз тўлқин отар, замин бехатар...

Ёшликни ардоқла ёшлик чоғингда,
Токи, кексаликда бўлсин йўлдошинг!
Ёшлик ёниб турсин умр боғингда,
Кўрганлар десинки, бахтинг — қуёшинг...

КЎЗГУ

Кўзгуга қарама, кўзгу бешафқат.
Бегуноҳ қалбингга ғашлик солади.
Кўзгу қаршисида севги бетоқат,
Сен учун бир ўзи қасос олади.

Кўзгуга ишонма, ишон севгига!
Севги сенга маҳрам, сени ёқлайди...
Имон келтиравер буюк сеҳрига,
Таъна тошларидан омон сақлайди.

●

СЕН ЗОРИҚТИРМА

Кўнглим кошонаси кўкламга интиқ,
Кўкламни кутаман, кўклам бепарво.
Кўклам теваракда тентирар, тантиқ,
Интизор кўзларга боқмайди қиё,
Интиқман, интиқ...

Кўкламни кутаман, тутқазмайди бар,
Боғу бўстонимга қўймайди қадам.
Мен эса мисрадан ясаб гулчамбар,
Йўлига юлдуздан ёққудайман шам,
Тутқазмайди бар...

Кўклам зориқтирса, сен зориқтирма,
Келавер, кўкламлар ортингда қолсин...
Қалбингни қўлга ол, йўқ, толиқтирма,
Севгинг то кўкламни ҳайратга солсин,
Сен зориқтирма!..

●

ЯНГИ РУБОИЙЛАР

1.

Кўп дард чекдим, аммо ёздим кам,
Оқ қоғоздан қўрққандай қалам.
Гап оз ё кўп ёзишда эмас,
Ўчмаса, бас, мисрадаги шам!

2.

Кўчат бўй чўзади пояма-поя,
Ҳаво, сув ва офтоб мисоли доя.
Барг ҳусни илдизнинг гуркирашидан,
Ҳолбуки, янчгудай бағритош қоя.

3.

Баҳорни чорладим қалбим тўрига,
Гултож кийдиргудай бўлиб чўрига.
Қалтис ишга қўйдим севгимни кафил,
Кўз-ёш тўкмасам, бас, шеърим шўрига.

4.

Хаёл алдаганда алдангим келар,
Чарх уриб жаҳонни айлангим келар.
Ёмонни куйдириб, яхшилар билан
Яхши соатлар ёдлангим келар.

5.

Юз йиллар юзини кўргим келади,
Шоҳ қалам изидан юргим келади.
Орзуга айб йўқдир, орзули дунё!
Дунё тургунча тургим келади.

●

ЙИЛЛАР ЎТДИ

Йиллар!..
Йиллар ўтди, қолди ортимда,
Энди йўл тополсам, кошки, қайтишга,
Балки, улгурмадим дардим айтишга,
Ҳали ғўрлигимда, ярим-ёртимда...

Ҳамон хотирамда ҳовли бурчида
Ғарибона турган қурғоқ бир туп нок.
Сояда қолгандай гўё бағри чок,
Хазонрезгиликда, кузак кечида...

Эсласам, эсимга тушар пешайвон,
Болалигим ётган тақир бир кигиз.
Гўёки бир устун мен билан эгиз,
У ҳам эслагандай туради ҳамон.

Йиллар, йиллар ўтди тутқазмасдан бар,
Гоҳи-гоҳ ўйлайман — аксинча, балки!!
Тақдирни қўрс десам, кўринар кулки,
Эҳтимол, севгидан ҳазар, алҳазар!

Шеърият боғига қўйдим эътиқод,
Ўзимни ҳис этдим бобо боғбондай.
Энди гуллаганда урди бўрондай
Ҳасадгўй харсанглар... ким хафа,
ким шод!

Қашшоқлик қалбимга оғир ботарди,
Йўқ эди ёшликдан бўлак ҳеч нима!
Ёшлик!
Ёшлик эса, каҳрабо кема,
Ҳаёт денгизида тўлқин отарди.

Баъзан тин олмадим, кетдим олдинга,
Баъзан ҳориганда чиқардим ҳордиқ.
Инсондай яшадим — имонга содиқ,
Ойдинга интилдим, фақат ойдинга!

Бошимга бахт қуши қўнди десам, рост!
Пири бадавлатман, бола-чақали...
От минсам, отим ҳам янги тақали,
Фақат, ёшлик, энди бегона холос.

Қаламни чархланган даврон чархида,
Баъзан эсимдаги эски мавзулар
Юракда уйғотар янги орзулар,
Ўзни кўз-кўз қилиб, замон нархида!

Найлай! Ўқувчимдан сўрайман узр,
Балки, умрим шуни этар тақозо...
Билмадим, танқидчи, балки, норизо,
Бундан ҳам топгандай ногоҳон қусур...

Менинг ҳақлигимга мисралар гувоҳ,
Мисралар яралган юрак қонимдан.
Қофиялар эса минг бир жонимдан,
Виждонга ҳавола, кимдадир гуноҳ!

Балки, улгурмадим дардим айтишга,
Ҳали ғўрлигимда, ярим-ёртимда...
Йиллар!..
Йиллар ўтди, қолди ортимда,
Энди йўл тополсам, кошки, қайтишга!!

Йўқ! Ёшлик ўтганмас, ёшлик изимда,
Нуроний кексалик билан омухта...
Ҳали қўйилган йўқ умримга нуқта,
Оловли йилларнинг руҳи жисмимда!

●

ҲАМИША ЙЎЛДАМАН

Состав ўтар сўнгсиз состав сўнгидан,
Ҳаво айниса ҳам, айнимаса ҳам...
Бари бир қўлимдан тушмайди қалам —
Келсаю-келмаса ишим ўнгидан.

Состав ўтар чўлу даштларни ёриб,
Дарёлар устидан, ўрмонлар аро...
Мен эса эмасман лоқайд, бенаво,
Кўзим илинса ҳам, ҳаттоки, ҳориб...

Таажжуб! Қалбимда шунча ҳаяжон,
Шунчалик интилиш, шунчалик ташвиш.
Асаблар торида шунчалик қалқиш,
Хаёллар қўнимсиз, безовта армон...

Начора! Туйғулар жанг қилади, жанг,
Ҳаётга ўзимни чоғлаганимдан.
Тақдиримни йўлга боғлаганимдан,
Паровоз дамига шеърим ҳамоҳанг.

Йўлчиман, йўл эса узоқдир, узоқ,
Бўсағадан нари кетмагандайман,
Ҳали айтар сўзни айтмагандайман,
Ҳамиша йўлдаман, ҳамиша уйғоқ...

«ЎЗБЕКФИЛЬМ» СУРАТГА ОЛМОҚДА

Киностудия директори, СССР халқ артисти Шуҳрат АББОСОВ ҳикоя қилади

КПСС Марказий Комитети тарихий июнь (1983 йил) Пленумининг қарорлари, хусусан, Пленумнинг инсоннинг маънавий эҳтиёжларини шакллантириш, юксак даражага кўтариш, шахснинг ғоявий-сиёсий ва маънавий қиёфасига актив таъсир қилиш — социалистик маданиятнинг энг муҳим вазифаси эканлиги ҳақидаги кўрсатмалари ҳамиша ёдда тутишимиз керак бўлган қимматли фикрлардир. Киностудиямиз ходимлари яратилажак фильмларни худди шу машҳур даъват асосида экранлаштиришни асосий мақсад деб билганлар.

Айни кунларда режиссёр ва операторларимиз, рассом, актёр ва актрисаларимиз янги фильмлар устида иш олиб боришмоқда. Масалан, ажойиб картиналари билан танилган режиссёр, Ўзбекистон ССР халқ артисти Латиф Файзиев ҳиндистонлик ҳамкасблари билан бўлган ўзаро ҳамкорликни давом эттириб, «Севги ҳақида афсона» фильмини яратмоқда. Асар сценарийсини Ўлмас Умарбеков, Латиф Файзиев ва ҳиндистонлик ёзувчи Жавод Сидқийлар ёзишган. Томошабинлар «Али бобо ва қирқ қароқчи» фильмининг титрида Умеш Меҳрани кўришган эди. Ҳиндистонлик бу машҳур дўстимиз «Севги ҳақида афсона» картинасида ҳам режиссёрлардан бири. Бухоролик йигит ва ҳинд қизининг севгиси, тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи мазкур фильмдаги ролларни ижро этувчилар орасида Раж Капур, Наби Раҳимов, Зикир Муҳаммаджонов, Фрунзе Микртчян каби машҳур санъаткорлар бор.

Моҳир кинорежиссёр, СССР халқ артисти Йўлдош Аъзамов ва Зиновей Ройзман раҳбарлигида яратилаётган янги фильм «Парол: Регин отели» деб аталади. Михаил Мелкумов ва Артур Макаров сценарийси асосида экранлаштирилаётган мазкур бадиий лента ўн тўққизинчи йилги Осипов қўзғолони арафасидаги воқеаларни тасвирлайди.

Бир-биридан мароқли, оригинал картиналари билан республикамиздагина эмас, балки бутун мамлакатимизда кўпчилик эътиборини қозонаётган талантли кинорежиссёримиз Қамара Камолова янги фильмини суратга олишга киришди. «Ҳар кунгидек» деб номланган бу бадиий фильм терговчиларнинг қийин, масъулиятли ва айни вақтда шарафли иш-
лари, изланишлари тўғрис
да сўз юритади. Картина за
монавийлиги билан диққа
га сазовор. Асарни драма
тик-психологик фильм де
айтиш мумкин. Шуниси қу
вончлики, «Ҳар кунгидек»
ни москвалик таниқли опе
ратор К. Тутунов сурат
олмоқда. Рассом ҳам Мос
квадан: «Мосфильм» ижод
корларидан бири Шавка
Абдусаломов.

Таниқли адиб, Ҳамза но
мидаги Ўзбекистон ССР
Давлат мукофоти лауреат
Одил Ёқубовнинг «Диёнат
романи кўпчиликка маълу
ва машҳур. Режиссёр Эду
ард Хачатуров ана шу аса
асосида фильм яратишга ки
ришган эди. Ҳозир картина
нинг сўнгги кадрлари сурат
га олиняпти. Романнинг эн
диликда китобхонлар учу
севимли бўлиб қолган образ
ларини Наби Раҳимов, Пў
лат Саидқосимов каби мо
ҳир актёрлар, Дилором Қам
барова, Мурод Ражабов син
гари истеъдодли ёшлар тал
қин қилишмоқда. Картина
даги характерли ролларда
бирини Тожикистондан так
лиф қилинган актёр Ота Му
ҳаммаджонов ўйнамоқда
Ҳотам Файзиев «Диёнат
бадиий лентасининг опера
торидир.

Тошкент областининг
Сижжак қишлоғи атрофида
«Оловли йўллар» кўп серияли бадиий фильмининг навбатдаги қисми суратга олинмоқда.

«Ўзбекфильм» болаларга атаб ҳам янги асарлар экранлаштирмоқда. Масалан, режиссёр Юрий Степчукнинг «Акмалнинг янги саргузаштлари» фильми шундай ижодий ишлардан. Шуниси характерлики, бу эртакфильм қаҳрамонлари тарихдан ҳикоя қилмайдилар, балки, республикамизда, хусусан, Тошкентда амалга оширилган ва оширилаётган улуғвор ишлар ҳақида, пойтахтимизнинг бугунги бетакрор қиёфаси тўғрисида эртак айтиб беришади. Шу боисдан картинани эртак ҳақида эртак деб атаса бўлади.

Киностудиямиз ижодкорларининг асосий мақсадниятлари халқимизга унинг бунёдкорлик ишларига муносиб, партиямиз олға сураётган улуғвор ғояларни тарғиб ва тараннум этувчи, энг юксак инсоний туйғуларни улуғловчи фильмларни ҳам бадиий жиҳатдан, ҳам режиссура ва ижрочилик жиҳатидан бирдай етук қилиб саҳналаштириб, ҳавола этишдан иборат.

ГАСТРОЛЛАР

МАРОҚЛИ КОНЦЕРТЛАР

Шу кунларда Ўзбекистоннинг бир қатор бадиий коллективлари Туркманистон ССРнинг колхоз ва совхозларида бўлишиб, ранг-баранг программада концертлар намойиш этишмоқда.

Масалан, М. Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг Тошовуз областида кўрсатаётган программалари қардош ўлка санъат мухлислари томонидан катта қизиқиш билан кутиб олиняпти. Ансамбль репертуаридаги куй ва қўшиқлар она-Ватанга муҳаббатни, меҳнатни, ажойиб замондошларимизнинг ибратли ҳаёти ва изланишларини, севги-муҳаббатини, орзу-ўйларини тараннум этади. «Лазги»нинг гастроль программасида янги куй, қўшиқ ва рақслар ҳам бор. Туркманистонлик томошабинларда Гулсара Ёқубова, Ортиқ Отажонов, Мавлуда Ойнақулова каби таниқли артистларнинг ижрочилиги илиқ таассурот қолдирмоқда.

Чоржўй областида эса, Қорақалпоғистон АССРнинг «Наврўз» ашула ва рақс ансамбли концертлар бераётир. Меҳмон санъаткорларнинг репертуаридан қардош халқларнинг машҳур куй ва қўшиқлари ўрин олган.

Иккала ансамблнинг санъат мухлислари билан бўлаётган учрашувлари ҳам қизиқарли ўтаётир.

И. ЖАББОРОВ,
Н. АЛИМОВ.
Туркманистон ССР.

ПОЙТАХТ ТЕАТРЛАРИДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

«Ёш гвардия» театри ижодий коллективи Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофоти лауреати Ўткир Ҳошимовнинг «Сендан угина...» комедиясини саҳналаштириб, томошабинлар ҳукмига ҳавола этди. Ёзувчи бу асарида турмуш тарзимиз мазмунини ўзида эркин мужассамлантирган одил, софдил, чин виждонли кишиларни улуғлайди, социалистик жамиятимизга ёт бўлган иллатларни ташиб юрувчи кимсаларни ҳажв қилади.

Пьесани саҳналаштирган режиссёр Рустам Бобохонов талқинида, аниқроғи, режиссурасида ўзига хос, оригинал изланишлар бор. У ролларга актёр танлашда ҳам кутилган муваффақиятга эришган. Актёр ва актрисалар ўзига топширилган ролларни қийналмай, мароқли ижро этишяпти. Томошабинлар Муҳаббат Абдуллаева, Ноила Тошкенбоева, Турдибек Содиқов, Тожибой Нарматов. Ҳусан Мусабоев каби артистлар ўйинини илиқ кутиб олдилар.

А. МАННОПОВ,
Тошкент олий партия мактабининг тингловчиси.

ҲАЁТБАХШ ЁМҒИР

Борис ПАРМУЗИН

ҲИКОЯ

АТЛАНТИКА УЗРА ҳамиша булутлар қуюқ бўлади. Улар кутилмаганда ёпирилиб келишади ва Яшил бурун сатҳидаги зич тўлқинларсимон қўнғир тусга киради. Уларнинг на силжиётганини, на сузаётганини билиб бўлмайди. Бир неча минут ўтар-ўтмас боягина қуёш чарақлаган зангор осмон қорайиб, қат-қат булутлар замин узра вазмин осилиб қолади. Нафас олиш қийинлашади.

Аҳмедов, бу ғаройиб ҳавони, бу ёмғирлар мавсумини биринчи бор кўраётгани йўқ. У кўчанинг нариги юзига — соябонлик уйлар ғужғон тарафга ўтиб олишга ҳаракат қилди. Панада энгил-боши ҳўл бўлмайди. Кучли ёмғир соябонлар устида рақсга тушади, туйнук-тирқишлардан ўзига йўл топади: чакиллайди. Аммо аста-секин унинг шиддати пасаяди. Сўнгги йирик томчилар ерга вазминлик билан тушади. Ёмғир тингач, яна бояги-бояги сукунат чўкади. Осмон ўзининг асл кўм-кўк рангига қайтади. Аммо бу ҳам узоққа чўзилмайди.

Аҳмедов бу ёққа учиб келаётганида, самолётдаёқ пастдаги ҳаво ҳарорати қанчалигини эълон қилишган: 28 даража экан. Энг жазирама мавсумда Африканинг бу антиқа иқлими унга анча ғалати туюлди.

Самолёт пиллапоясидан пастга тушаркан. беихтиёр рўмолчаси билан пешонасини артиб олди.

—Ҳа, иссиқ эканми?

Бош инженер Петров уни кутиб турарди. Ҳамон эски одатини ташламапти. У ҳамиша кўзларини қисиб, саломлашар, нима ҳақидадир сўрар, сўнгра елкага шапиллатиб уриб қўйиб, саволга кўмиб ташларди.

—Бу юртда ҳарорат бутунлай бошқача. Ҳаво нам, экватор яқин-да. — Ана шу муқаддимадан кейин Петров Аҳмедовни худди эндигина кўргандек бошқатдан қучоқлади.—Келдим, дегин-а! — деди у қувонч билан дўстини олқишлаб. — Хуш келибсан, дўстим...

Билаклари ҳамон аввалгидек кучли.

Бош инженер Аҳмедовнинг баданига ёпишиб турган тор, замонавий кўйлаги ҳатто нафас олишга ҳам халақит бераётганини сезган эди.

—Тўғри уйга борамиз, — деди у. —Бошқа кўйлак кийиб оласан!

Ўша куни кечқурун иккови гавжум кўчаларда узоқ сайр қилишди. Аҳмедов бу шаҳарнинг кўринишини бўлакчароқ тасаввур қилганди. Гарчи, кичик ва янги давлатнинг пойтахти бўлса ҳам, ҳар қалай марказ-ку! Фақат ҳукумат муассасалари жойлашган иморатлардагина электр чироқлари порлаб турар, бўлак кўчалар ғира-шира. Ҳа, гўё шаҳар тамоман рутубат оғушида қолгандек.

—Кеча Москвада қор ёғаётган эди, —дея сўлиш олди Аҳмедов.

—Қор дейсанми? —қизиқиб сўради Петров. —Қор қандай ажойиб, а!

Бош инженер асли Волга бўйида ўсган; чапдаст чанғичи эди у. Ҳозир хаёли киндик қони томган ерга кетди-ю, чанг ёпишган қўнғир туфлисига маъюс тикилди.

— Боситлар... Ҳатто шаҳарда ҳам булардан қутулиб бўлмайди. Дўстим, уларни ростмана қазиб олишга ҳозирча имконият йўқ. Мустамлакачилар электр станцияларини қуришмаган. Қуруқ қўл билан эса, биласан, ҳеч нарса қилиб бўлмайди.

Турфа хил дов-дарахтлар, ям-яшил антиқа ўсимликлар шаҳарни эгаллаб олган. Жунгли ўрмонларидан бу ерга йўл топган ниҳоллар-у, буталар, гуллар қандайдир тартибсиз равишда ўз кўйича ўсиб ётарди. Кўчадаги улуғвор баобаб дарахти эса қўшни уйнинг томига қудратли шохларини тираб турибди. Гўё яна бир уринса, уйни ағдариб ташлайдигандек туюлади.

Уйларнинг деворига нозик печак гуллар чирмашиб кетган. Улар нам ва шўртанг ҳаводан нафас олиб, барқ уриб ўсмоқда.

ЎШАНДА ҲАМ шиддатли ёмғир ёғиб, инженерларни уйлар соябони остида паналашга мажбур қилди. Аҳмедов ёмғирлар мавсумида ўзини қандай тутиш кераклиги ҳақидаги соддагина илмнинг биринчи сабоғини олди. Ёмғирдан сўнг улар марказий кўча бўйлаб, яхши ёритилган кўргазма ёнидан аста-аста юриб кетишди. Бу ерда авиация компаниялари агентликлари жойлашган. Рекламалар... Унда гўзал стюардессалар жозибали табассум ҳадя этиб, олис шаҳарларга, сафарга таклиф этишарди. Икковлон бир кўргазма четига ўтирдилар. Ўтирдилар-да, тўсатдан бир-бирларига қараб, кулиб юбордилар.

—Дарров уйга кетгинг келиб қолди шекилли?

Кўргазма ортидаги рекламада Василий Блаженний соборининг тилла сув юритилган гумбази, кўм-кўк Байкал ва қадимий Регистон манзаралари акс эттирилган эди.

«Аэрофлот» корхонаси ҳам ўзининг соддагина жиҳозлари ва шинамлиги билан кўп нарсаларни ёдга соларди.

— Биринчи марта қурилишга келганинг ёдингдами, Аҳмедов? Ҳали аскарлик гимнастёркангни ҳам ечмаган, серғайрат, кучли йигит эдинг. Аскар қалби ҳар қандай топшириқни бажариши мумкинлигини айтган эдинг ўшанда?!

Аҳмедов жилмайиб қўйди.

—Ўшанда ҳам камина сени қаттиқ синовдан ўтказувди!

—Шундай қилишинг керак эди-да, дўстим! Эсимда, ҳар қандай иш қўлингдан келишига ишонаман, девдинг!

—Ҳа, бунга ишонардим. Албатта, мураккаб вазифаларни ҳам бажаришимизга тўғри келди, дўстим. Аввало қийинчиликларга тоб беролармикансан, деб иккиландим ҳам. Ҳар ҳолда, мактаб ўқувчисидек қайтадан ўқишингга тўғри келди.

—Ишқилиб, уялтириб қўймадимми? —деди кулиб Аҳмедов.

—Йўқ, уялтирмадинг... —деди жиддий оҳангда Петров. — Ўқидинг, ишладинг... — Яна бир оз хаёлга чўмиб, қатъий қўшиб қўйди: —Ҳа, уялтирганинг йўқ! Энди эса ўзинг ўқитасан.

Ён-атрофидан чайир ўсмирлар югуриб ўтишар, яна булутлар кўз ёш тўка бошлаган эди...

Аҳмедов ҳар сафар марказий кўчадан машинада ўтганда «Аэрофлот» кўргазмалари ялтираб турган бинонинг келишини сабрсизлик билан кутади.

Шофёри Усмон ҳам буни сезади шекилли, тезликни пасайтиради, кўз қири билан илғайдики, совет инженерининг кайфияти жуда яхши. Яна Москва ҳақида, Ўзбекистони ҳақида, ўзининг аскарлик йиллари ҳақида ўйламоқда, табиийки, шу ҳақда мириқиб суҳбатлашишга иштиёқманд. Усмон секин гап очади:

— Ҳамқишлоқларимнинг ҳеч бири сизнинг аскар бўлганингизга ишонмайди.

Аҳмедов жилмайиб, ҳайрон бўлиб елка қисади.

—Нега энди?

—Чунки, бизда аскар, деганда қонхўр жаллодларни кўз олдига келтиришади. Сиз эса... сизлар эса фақат яратасизлар, сизлар бунёдкорсизлар. Одамларга ёруғ нур инъом этасизлар. Шу маънода...

—Совет аскарларида шу фазилат мужассам, —деди Аҳмедов. Сўнг улар яна электр станциялари ҳақида суҳбатлашиб кетишди.

—Бу ерда қилган ишларимиз, —деди Аҳмедов, — катта режанинг бошланиши, холос. —Дизель станциялари вақтинча иш беради. Аммо у кўндаланг турган масалани тўл ҳал қилмайди.

Шундан кейин у шовқинли движоклар, липиллаб ёнувчи лампочкалар ҳақида ҳикоя қилди.

—Демак, СССРда ҳам аввал шундан бўлган экан-да?

— Албатта, Усмон. Бугунги улуғ ишлар дастлаб ана шундан бошланган.

—Мен ҳам қура оламанми?

—Албатта... Машинани бошқаришни ўрганиб олдинг-ку!

Шофёр ғурурланиб қўяди, машинани усталик билан елдиради. Баъзан бурилишлари лозим бўлган муюлишлардан ҳам ўтиб кетишади. Шунда Усмон изза бўлиб, узоқ вақт жим қолади, совет инженерига қарамасликка уринади. Унинг вақтини ўғирлаётганидан хижолат чекади. Чунки, ҳар дақиқаси қимматли эканлигини кўриб-билиб турибди...

УСМОН совет инженеридан барча икир-чикирлар ҳақида бекорга сўраётгани йўқ. Унга қандайдир яхшилик қилгиси келарди. Ниҳоят, журъат этиб, шундай таклиф қилди:

—Бизнинг қишлоқда бир меҳмон бўлинг.

У инженернинг: «Йўқ» дейишидан чўчиб, шошилинч қўшиб қўйди:

—Эртага сизларнинг байрамингиз экан-ку! Мен шундай деб эшитдим.

Аҳмедов кулиб қўйди.

—Майли, борамиз...

Улар фақат бир марта, Пастер станцияси ёнида тўхтадилар. Тўхтамасдан ўтиб бўлмас эди. Ёш врач хафа бўларди. Чунки, станция яқинда электр энергиясидан баҳраманд бўлган, врачнинг гапига қараганда, энди бемалол ишлаши учун имконият яратилган эди. У рус тилини биларди, Москвада ўқиган-да. Аҳмедовни ҳам жуда яхши кўриб қолган. Ҳузурига кирганларида врач қафасдан карахт илонни олиб, инженерга заҳарнинг шифобахш хусусиятлари ҳақида узоқ, ҳаяжон билан гапириб берди. Халқи илгари ҳеч қачон билмаган янги дорилар тўғрисида ҳам сўзлади...

Машина қишлоққа яқинлашди. Там-тамларнинг қувноқ садолари уларни қарши олди. Қиррадор том ўн икки уйдан ёпирилиб қишлоқнинг барча аҳли уларга пешвоз чиқди. Усмон завқланиб кетди. Юртдошлари унга ҳавас билан қараётганлигини яхши билади-да. Болаларни айтмайсизми! Агар Усмон тўсатдан Советлар мамлакатига ўқишга бормоқчилигини айтса, нима бўлар экан?!

Усмон Аҳмедовни ўз кулбасига бошлади. Одатий, шинам хона. Янгигина бўйралар ялтирайди. Сопол идишлар билан бирга жунгли учун ғайри оддий бўлган чойнак ва ликопчалар ярақлаб турибди.

Тўсатдан Аҳмедов бир неча қадам олға ташлаб, занглаб кетган кишанларни қўлга олди.

— Бобомдан қолган, — деди Усмон маъюс тортиб. —Ундан хотира. Асраб қўйишни васият қилган. Худди шу занжир билан у конда ишлаган, сўнгра жунглига қочган.

Аҳмедов уни тушунгандек бош ирғади.

—Мен қишлоқда ўсганман. Болалигимда Термиз шаҳрига борганман, ўша ерда илк бор музейда ана шундай занжирларни кўрганман.

Улар кулбадан чиқиб, қабиланинг оқсоқоллари билан соябон остида чақчақлашиб ўтирдилар.

Кучли ёмғир ёғиб турганлигига қарамай, қаршидаги майдонда рақс бошланмоқда эди Там-тамлар қонни қизитар, йигит ва қизларни ўйинга чорлади. Бу ўйин, бу шодиёна совет инженери, ҳурматли дўст меҳмон шарафига эди.

Ёмғир эса шиддат билан ёғмоқда. Бу эзгу ўзгаришлар ёмғири эди. У ўтмиш изларини ювиб, навқирон ҳаёт бахш этади. Аҳмедов ва Усмон худди келишиб олгандек соябон остидан чиқиб, юзларини илиқ томчиларга тутдилар.

Сўнгра болаларча самимий ва беозор кулиб юбордилар. Ҳаётбахш ёмғир бир маромда ёғар эди.

Носир МУҲАММАД таржимаси.

ЯНГИЛИКЛАР 83

Дўстлар дастурхонига

Ўзбекистон аэропортларида бу йилги етиштирилган сабзавот экинларини белгиланган шаҳарларга жўнатиш ишлари бошланганига анча бўлди. Тошкент область деҳқонлари етиштирган бодринг, сабзи, саримсоқ, кўк пиёз ва бошқа сабзавот маҳсулотлари Норильск билан Магаданга жўнатилди.

Бу йил Тошкент, Фарғона, Андижон, Самарқанд, Жиззах аэропортларидан жойларга 8500 тонна мева, сабзавот маҳсулотлари жўнатиш мўлжалланган.

«ИЛ-18», «АН-12» ва «ИЛ-76» лайнерларида Ленинград, Тюмень, Магадан, Красноярск, Ёкутистонга турли маҳсулотлар юборилади.

Бу самолётлар Шимолий муз океани ва Тинч океанлари қирғоқларидаги 35 та аҳоли яшайдиган пунктга, шунингдек Байкал-Амур магистрали ва бошқа зарбдор қурилиш зоналарига ҳам сабзавот, мева етказиб берадилар.

«Внешпосилторг» буюртмаси бўйича ёз мавсумида 500 тонна помидор, саримсоқ, олхўри, шафтоли, ўрик, узум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари Монголияда ишлаётган совет мутахассисларига етказиб берилади.

Ш. ЗАЙНУТДИНОВ.

«Матбуот» ишлаб чиқариш полиграфия бирлашмасининг Тошкентдаги бош корхонасида 1983—1984 ўқув йили учун ўзбек ва рус тилларида 59 номда 6,5 миллион нусхадан зиёд дарслик нашр этилади. Суратда: илғор ишчилар Г. Абҳамидова (чапда) ва М. Эгамбердиева янги дарсликларни кўздан кечирмоқдалар. В. Сироткин фотоси.

НЕГА ҲАВО ИСИБ КЕТДИ?

Республикамизнинг ҳамма районларида ҳарорат кўтарилди. Термометр симоб устуни кундуз кунлари сояда 36-41, Қорақалпоғистон АССР, Навоий ва Бухоро областларининг чўл районларида 42-44 даражани кўрсатди. Шу кунлари ер усти қатламининг иссиқлиги 50-55, чўл районлардаги қумларнинг иссиқлиги 65-70 даража, кечалари 20-25, чўл районларида 25-30 даражагача борди. Умуман июль ойининг ўтган кунлари ҳавонинг ўртача ҳарорати нормага нисбатан 2-6 даража ортиқ бўлди. Фақат республика шарқий районларида ҳарорат нормага яқин бўлди.

Ўтган йилларда ҳам Ўзбекистонда об-ҳаво жуда иссиқ келган, 1940, 1944, 1956, 1958, 1962, 1973-йилларнинг саратонида 40-45 даража, республиканинг жанубий ва чўл районларида 46-48 даражагача иссиқ бўлган. 1914 йил ёзида Термиз, Шеробод ва Муборакда 50 даражагача иссиқ бўлган.

1936, 1946, 1947 йилларда ёз фасли анча салқин келган. Ўша йиллари ёз вақтида кечалари ҳавонинг ҳарорати 6-10 даража иссиқ бўлган. 1954, 1969, 1981 йилларда айрим областларда ёз кунлари ҳаво тез-тез булутланиб, ёғингарчилик кўп бўлган. Бир кеча кундуз давомида ёққан жаланинг миқдори 1938, 1940, 1954 йилларда 10-15, Тошкент ва Самарқанд областларида эса 20-30 миллиметргача етган.

Бу йилги июль ойининг иссиқ келишига сабаб — Яқин Шарқ мамлакатларидан келган иссиқ ҳаво Туркманистон орқали Қорақалпоғистон АССР, Хоразм, Бухоро ва Навоий областларига, Сибирнинг Ғарбий районларидаги ҳаво эса Қозоғистон орқали Фарғона водийсига ўтди.

Келгуси ҳафтада атмосферадаги ҳаво оқимлари йўналиши ўзгаради. Республика областлари Ғарб томондан келаётган иссиқ ҳаво таъсирида бўлади. Шу сабабли ҳафтанинг кўп кунлари 35-40 даража атрофида иссиқ бўлиб туради.

Тоғли районларда ҳаво ўзгариб, баъзи жойларда момақалдироқ бўлиши, бир оз ёмғир ёғиши кутилади.

Т. ТОЙЛОҚОВ,
республика гидрометеорология марказининг бош инженери.

● СПОРТ ● СПОРТ ●

ФУТБОЛ

ТУПЛАР ВА ИМКОНИЯТЛАР

Бугун ЦСКА — «Металлист» командалари учрашуви билан мамлакат чемпионатининг 21-тур ўйинлари бошланади. Асосий учрашувлар эртага бўлади. Хўш, фахрли ўринларни эгаллаб турган коллективлар мавқеларини мустаҳкамлайдиларми ёки яна имкониятларини бой бериб, ўйинлар жадвалида ўзгариш бўладими?! Чунончи, аввалги тур учрашувларида қимматли очколар йўқотган «Черноморец» — «Зенит», «Нистру» — «Пахтакор» командалари ўртасидаги ўйинларга мухлислар қизиқиш билан қарамоқдалар. Боиси пахтакорчилар кетма-кет 11 учрашувда мағлубият нималигини билмай, мавсумнинг ўзига хос рекордини ўрнатган ҳолда «Днепр»дан енгилишди. Бу мағлубият тасодифми ёки пахтакорчилар бир оз чарчаб қолишганми?! Бунга ҳам мухлислар эртага жавоб топишлари мумкин бўлади. Ғалаба билан мавқеларини яхшилаб олган «Динамо» (Мн) — «Торпедо» (К) ҳамда «Днепр» — «Нефтчи» учрашувларини ҳам мароқли бўлиши кутилмоқда. Олий лига «меҳмони» «Жальгирис» бу сафар «Арарат» футболчиларини қабул қилади.

«Спартак» — «Динамо» (М) командалари бир кун кейин учрашадилар. Энди ўйинлар жадвалига бир назар ташланг:

	Ю	Д	М	Т	О
Черноморец	11	2	6	28-22	24
Динамо Мн	10	4	5	28-20	24
Днепр	9	5	5	33-21	23
Пахтакор	8	7	4	26-15	23
Жальгирис	8	7	4	17-16	23
Спартак	8	6	5	32-17	22
Зенит	8	6	5	23-18	22
Динамо К	7	7	4	16-16	21
Шахтёр	9	2	8	27-21	20
ЦСКА	7	6	6	23-19	20
Арарат	8	3	8	19-26	19
Нефтчи	7	5	7	21-20	19
Металлист	7	3	8	22-25	17
Торпедо М	5	7	7	16-21	17
Динамо М	4	7	8	15-20	15
Динамо Тб	5	4	10	23-26	14
Торпедо К	2	7	10	12-27	11
Нистру	2	2	15	11-42	6

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

СССР Алоқа министрлиги
ТОШКЕНТ АЛОҚА ЭЛЕКТРОТЕХНИКА ИНСТИТУТИ
кундузги, кечки ва сиртқи бўлимларга қуйидаги ихтисослар бўйича

СТУДЕНТЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Автоматик электр алоқа; коммутация автоматик системa ва телефон алоқаси; кўп каналли электр алоқа, алоқа ускуналари ва иншоотларини монтаж қилиш; радиоалоқа ва радиоэшиттириш.

Аризалар кундузги бўлимга — 31 июлгача, кечки бўлимга — 31 августгача, сиртқи бўлимга — 31 августгача қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари кундузги бўлимда — 1 августдан 20 августгача, кечки бўлимда — 11 августдан 10 сентябргача (икки потокда), сиртқи бўлимда — 10 сентябргача (бир неча потокда) ўтказилади.

Ўқишга кирувчилар математикадан (ёзма ва оғзаки), физикадан (оғзаки), рус тили ва адабиётидан (иншо) имтиҳон топширадилар. Рус тилини миллий мактаблар программаси ҳажмида ўрганганлар диктант ёзадилар.

Мактабни олтин медаль билан, техникумларни аъло баҳолар билан тугатган шахслар математикадан (ёзма), кириш имтиҳони топширадилар.

Ўрта маълумоти тўғрисидаги ҳужжатда яхши ва аъло баҳоларга эга ҳамда ўртача балли 4,5 дан кам бўлмаган шахслар математика (ёзма) ва физикадан (оғзаки) кириш имтиҳонлари топширадилар. Бу имтиҳонларни камида 9 баллга топширган ҳолда улар кейинги имтиҳонларни топширишдан озод қилинадилар.

Институтга 1983 йилда СССР олий ўқув юртларига қабул қилиш қоидаларига мувофиқ ҳақиқий ҳарбий хизматдан озод қилинган ва олий ўқув юртларига ҳарбий қисмларнинг тавсияномаси билан юборилган ҳарбий хизматчилар конкурсдан ташқари қабул қилинадилар.

Олмаота шаҳрида ўқув-консультация пункти ташкил этилган, Фарғона, Душанба ва Фрунзе шаҳарларида таянч пунктлари ишлаб турибди.

Кундузги ва кечки бўлимларга ўқишга кирувчи абитуриентлар ҳужжатларни қабул комиссиясига шахсан тақдим этадилар, сиртқи бўлимга кирувчилар эса қуйидаги адресга юборадилар: 700084, Тошкент шаҳри, Е-84, Энгельс кўчаси, 108-уй.

Справкалар олиш учун телефонлар: кундузги бўлимнинг қабул комиссияси — 35-77-75, сиртқи ва кечки бўлимлар қабул комиссияси — 35-10-52.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТ МЕТРОПОЛИТЕНИ БОШҚАРМАСИ БАЗАСИДАГИ
170-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983—84 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати — 1 — 3 йил.

Билим юрти қуйидаги ихтисослар бўйича мутахассислар тайёрлайди: электр поездларининг электр ускуналарини ремонт қилувчи электро-слесарь, метрополитен станцияларининг навбатчилари, эскалатор машинистлари, тортиш подстанцияларининг электр монтёрлари, автоматика, телемеханика, алоқа, электр монтёрлар, ҳаракатдаги составни ремонт қилиш бўйича слесарь, слесарь-сантехник, электр поезд машинисти ёрдамчиси, электр пайвандчи.

Тошкент темир йўл бўлими учун тепловоз машинистлари. Совет Армияси сафидан ҳарбий хизматни ўтаб қайтганлар қабул қилинади. Ўқиш муддати — 2 йил; тепловоз машинисти ёрдамчилари, электровоз машинисти ёрдамчилари, тепловоз ремонти бўйича слесарь, багажларни ва юкларни қабул қилиб олувчи-топширувчилар, лифтлар ремонти бўйича электр механик, пассажир вагонларининг проводниклари.

Ўрта маълумот билан ўқишга кирганлар ҳар ойда 30 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. 8-синф ҳажмида маълумот билан кирганлар эса давлат таъминотида бўладилар.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти ўқувчиларга берилади.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келгандан сўнг тепловоз машинисти ихтисоси бўйича ўқишга кирганларга ҳар ойда 72 сўмдан стипендия берилади.

Билим юртини тугатган ҳамма ўқувчиларга ўрта маълумот ҳақида ва эгаллаган ихтисоси бўйича диплом берилади. Улар ўз касблари бўйича Тошкент шаҳрида иш билан таъминланадилар ва темир йўл транспорти ходимлари учун белгиланган имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар олий ўқув юртларига йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

Ҳужжатлар умумий асосда қабул қилинади, фақат медицина комиссиясидан темирйўлчилар поликлиникасида ўтилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, 2-Охунбобоев кўчаси, 68-уй (7, 9, 11, 14, 21, 24-трамвайлар; 2, 6, 13, 14, 16-троллейбусларнинг «Киров номли боғ» бекати). Телефон 56-63-20.

«УЗБЕКГИДРОЭНЕРГОСТРОЙ» трестининг
ЎҚУВ КОМБИНАТИ
янги Ангрен ГРЭСи қурилишида ишлаш учун механизаторлар тайёрлайдиган курсларга

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

гусеницали ва пнемо-ғилдиракли кран машинисти, автокран машинисти (ҳайдовчилик ҳуқуқи бўлган автомобиль ҳайдовчиларидан), **машинисти.**

Ўқиш муддати 3—4 ой.

Ойига 75 сўм стипендия тўланади.

Ётоқхонадан жой берилади.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига кўра бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Комсомол 40 йиллиги кўчаси, 39«А» уй, телефон 66-09-02; Оҳангарон райони, Нуробод посёлкаси, янги Ангрен ГРЭСининг ўқув пункти.

«Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коллективи редакция ишлар мудири С. А. Терентьевага отаси

Альберт Васильевич КРАСНОЛУЦКИЙнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

КЎЗБЎЯМАЧИЛАР ФОЖИАСИ

Суд очерки

Суд боряпти. Савол-жавоблар давом этяпти. Жиноятчилар қоп-қоп важ-карсонлар кўрсатиб, жазога чап беришга уринишмоқда. Йўқ, асло иложи йўқ! Асосли далиллар, гувоҳларнинг очиқ-ойдин кўргазмалари олдида лол қолишдан бошқа илож топа олишмаяпти, юзи қоралар. Ҳа, бор нарса ҳеч қачон йўқ бўлмайди, йўқни бор қиламан, дейиш эса сувдан холва ясашга уринишдек бефойда.

Залда суд мажлисининг боришини кузатиб ўтирган одамлар анчагина. Қора курсидагиларнинг қавм-қариндошлари, ошна-оғайнилари ҳам улар орасида. Ҳаммаси безовта, ҳаммасининг дили сиёҳ. Булардан баъзилари: «Жигаргўшамни зора қутқариб қолсам», — деган хом хаёл билан қаёқларга, қайси таниш-билишлари олдига бормади дейсиз?! Бўлмади! Асло иложи бўлмади. Бўлиши ҳам мумкин эмасди. Ахир, жиноятчини ҳар жойда, ҳамма вақт фақат жазо кутади.

Суд давом этяпти. Залдаги кишилар бошларини қуйи солиб, хомуш ўтирган нусхаларга беҳад қаҳр-ғазаб билан қарашяпти. Тубанлик ботқоғига ботиб, инсонлик шаънига доғ туширган беиболардан ким ҳам нафратланмайди?!

— Алдаркўсалар! — деб юборди кимдир ғазаб билан.

Ҳа, одамлар етти жиноятчини етти алдаркўсага ўхшатиб ўтиришган бўлишса керак. Аслида бу таъриф ҳақиқатга унчалик тўғри келмасди. Алдаркўса — халқ эртагидаги қаҳрамон. Алдаркўса уддабуронлиги, сўзамоллиги, ғаройиб саргузаштлари билан довруқ таратган. У доимо халқ тарафида турган, халққа тескари иш қилганларнинг жазосини берган. Қора курсиларда ўтирган кимсалар эса фақат кўзбўямачилик билан машғул бўлиб келишган.

Ҳар бир жиноятчи ўзича фикр қилади, ўтмишини ва қилмиши учун қандай жазо олажагини ўйлайди. Кўзларини лўқ қилиб ўтирган мана бу шахс жиноятчи тўда бошлиғи Эркин Ҳакимович Мирзаматов бўлади. Ёши қирқ тўртларда. Беш йил Олтиариқ район матлубот союзи раиси лавозимида ўтирган. Олтиариқ, Ўзбекистон, Файзиобод матлубот жамиятлари ана шу район матлубот союзига қарайди.

Мирзаматов мук тушиб ўтирганича ўйга толди. Балки шу пайтда: «Эркин Ҳакимович, буюринг, хизматингизга тайёрмиз», — деб ҳар куни атрофида гир-гир айланадиган лаганбардорлар кўз олдига келгандир. Балки тўкин дастурхонлари устида шаънига баландпарвоз сўзлар айтадиган тили узун улфатлари эсига тушгандир.

Шу пайт суд раиси Олтиариқ матлубот союзининг собиқ бош бухгалтери, гувоҳ Абдурайим Абдукаримовга сўз берди.

— Матлубот жамиятида савдо-сотиқ планлари кўзбўямачилик йўли билан бажарилаётганлигини сезиб қолдим, — аста сўз бошлади А. Абдукаримов. — Шунда раисимиз Обидовга, бундай ишга йўл қўёлмаймиз, дедим. Жавобим унга ёқмади. Орадан кўп ўтмай район матлубот союзининг раиси Мирзаматов ўз ҳузурига чақиртириб қолди. Яна ўша гап. Мен рози бўлмадим. Мирзаматов кабинетига чақиртиришни қўймади, мен эса йўқ дейишимни. Ниҳоят бир куни у: «Айтганимизни бажармайдиган бухгалтер бизга керак эмас!» — деди гапни қисқа қилиб. Хуллас, ариза бериб ишдан кетишга мажбур бўлдим. Ўшанда Обидов билан Мирзаматовларнинг сўзларига кўнгудек бўлсам, 30 минг сўмлик ҳеч ерда йўқ хўл мевани товар обороти планига қўшиб ёзишимга тўғри келарди.

Бу сўзлар Обидов билан Мирзаматовнинг қулоқларига ўқдай кириб, қўрғошиндай ўрнашгач, азоб бера бошлади.

Абдураҳмон Обидовнинг бошқа ҳар қандай фирибгардан бир «устунлик» томони бор — мабодо фамилия тўқувчилар конкурси ўтказилгудек бўлса, у албатта, биринчи ўринни олади.

Олтиариқ матлубот жамиятида кўзбўямачилик кун сайин болалаб, кўпая борди. Абдураҳмон Обидовнинг оёғи олти, қўли етти. Фалончидан шунча тонна узум, писмадончидан шафтоли, бошқалардан анор, олма, асал сотиб олинди ва магазинлар орқали аҳолига сотилди, деб ёзилган қўлбола «ҳужжат»ларга имзо қўйиб чарчамади. Аксинча, ўзининг шунчалик эпчиллигидан боши кўкка етиб, дўпписини осмонга отди. Қувончи узоққа чўзилмади. Сирлари фош этилгач, бошини деворга урди, афсус дея тўрт тарафга югурди. Ҳеч биридан наф келмади. Ҳисоблаб кўрилганида ўринтагида йўқ 161 кишининг фамилияси қоғозларда қайд этилганлиги ҳамда шу орқали қилинган кўзбўямачиликнинг умумий миқдори 429 минг сўмликдан зиёд эканлиги маълум бўлганди.

Қаллоблар шу «хизматлари» ҳисобига 4179 сўм мукофот ҳам олишибди.

Бу ерда гувоҳ тариқасида қатнашган магазин мудирларидан Тожибой Холбеков, Иброҳим Қодировлар юзи қораларнинг сир-асрорларини рўй-рост очиб ташлашди. Ана шу паллада Обидов уларга еб қўйгудек бўлиб, қаҳр-ғазаб билан қаради. Ҳақ сўз унинг суяк-суягидан ўтиб кетган ва сочларини тикка қилиб юборган эди.

Етти жиноятчи устидан суд бошланганидан буён бир ойдан кўпроқ вақт ўтди. Ҳар қачонгидек бугун ҳам Фарғона область суди жойлашган бино олдида одамлар гавжум. Аксарияти очиқ суд мажлисининг боришини кузатиш учун келган, баъзилари эса судланаётганларга яқин кишилар.

— Ҳа, буларнинг суянганлари борга ўхшайди, — дейди ўрта яшар бир киши суҳбатдошига. — Бу иш дастлаб Олтиариқ район халқ судида, кейин Фарғона район халқ судида кўрилди. Мана энди область суди кўряпти.

Ҳамма бино ичкарисига кирди. Суд ҳайъати яна ўз ўрнини эгаллади. Етти жиноятчи худди аввалги кунлардагидай қора курсиларга жойлашди. Савол ва жавоблар давом эттирилди.

Мирзаматов ва олти фирибгарга шу пайтда қараган киши уларнинг суд бошланган дастлабки кунлардагига нисбатан анча юмшоқ тортиб қолишганини дарров сезарди. Ҳов анови қўй оғзидан чўп олмагандек мулойимгина бўлиб ўтирган Ўзбекистон матлубот жамиятининг собиқ раиси Ғайбулла Камолов бўлади. Ҳали у қирққа ҳам киргани йўқ. Қирчиллама ёшида шундай савдо бошида. Ана, Камолов Мирзаматовга ёвқараш қилиб қўйди. Бу унинг: «Айтганларингга кўниб, балога гирифтор бўлдим», — дегани бўлса керак. Ҳар кимда ўзига етарли ақл ва бош бор. Одилона, оқилона фойдаланган инсон ҳеч қачон ер чизиб қолмайди. Наҳотки, Камолов буни билмаган бўлса?! Билган! У ақлининг эмас, нафсининг йўлидан юрган. Балойи нафс тузоғига илинганларнинг аҳволи ҳамиша вой бўлади.

Суд мажлисида Ўзбекистон матлубот жамиятида тайёрловчи бўлиб ишлаган Ҳусанбой Тўйчиев билан Абдумажид Ўктамбоевлар гувоҳлик бериб, бундай дейишди:

— Камоловнинг оғзаки буйруғига асосан кўрсатилган миқдордаги хўл мевалар тайёрланди, деб магазин мудирлари орқали қалбаки ҳужжатлар тўғрилаганмиз.

Бу «ҳужжатлар»даги суммалар жамланганида оз эмас — 264,5 минг сўм эканлиги равшан бўлди.

Жиноят ярамас ярага ўхшаб кетади. Ўрни йўқолиб кетгандай бўлиб кўрингани билан бир кунмас, бир кун маддалаб, тешиб чиқади. Ана ўшанда уни эл кўзидан яшириб бўлмай қолади. Қурбон Мамаюсупов ҳам ана шундай ҳолатга тушди. У 1976—1977 йилларда олти ойлар чамаси Файзиобод матлубот жамияти раиси бўлганди. Қизиғи шундаки, орадан бир неча йил ўтгач, унинг савдо-сотиқ планини тўлдиришда кўзбўямачилик қилганлиги очилиб қолди. Қаранг, Мамаюсупов қора курсида ҳайрон бўлиб ўтирибди. Ҳа, бундай бўлишини асло ўйламаган эди.

Гувоҳлар Мамаюсуповнинг ярасига туз сепа бошлади.

— 4-озиқ-овқат магазинида мудир эдим, — атрофига қараб олиб сўз бошлади. Исмоил Қодиров. — Мамаюсуповнинг оғзаки буйруғига асосан 35 тонна хўл мева тайёрланди, деб қўлбола ҳужжат ясаганмиз.

5-озиқ-овқат магазини мудири Раҳматжон Абдуллаев қўшимча қилди:

— Шунга ўхшаш иш бизда ҳам бўлган.

Мамаюсупов амалдорлик қилган даврда савдо-сотиқ планига 285,5 минг сўмга яқин қўшилиб ёзилгани, бунинг эвазига кимларгадир 1800 сўм мукофот тарқатилгани маълум бўлди.

Файзиобод матлубот жамиятида шундан кейин ҳам мева тайёрланди ва аҳолига сотилди, деб қоғозлар юзини қора қилиш давом эттирилди. Мамаюсуповдан олғирлик таёғини қабул қилиб олган Ҳошимжон Ўринбоев (Файзиобод матлубот жамиятининг собиқ раиси) бу ишда ҳамма ҳамкасбларидан ўзиб кетди. Ёз ва куз ойларидагина эмас, ҳатто, аёзли февраль кунларида ҳам тонна-тонналаб мева «тайёрлашни» авж олдириб юборди. «Гуп-гуп қор ёғиб турган кунларда 20400 килограмм узум тайёрлаганмиз!» — дейди тап тортмасдан Ўринбоев.

Биз беш кўзбўямачи ҳақида қисқача ҳикоя қилдик. Кўзбўямачиларнинг олтинчиси Файзиобод матлубот жамиятининг собиқ экономисти Шавкат Ортиқов, еттинчиси эса Олтиариқ матлубот жамиятининг собиқ экономисти Аъзам Мингбоев бўлади. Бу икки нусханинг биз, аввал айтиб ўтган кимсалардан айтарлик муҳимроқ фарқи бўлмаганлиги учун уларни таъриф-тавсиф қилиб ўтирмадик.

Суд бошлаганидан буён бир ярим ойдан кўпроқ вақт ўтди. Шу кунлар мобайнида Мирзаматов бошлиқ эгри қўлларнинг қаллобликлари батамом фош қилинди. Улар кассадан олиб, тайёрланган ва магазинлар орқали сотилган хўл мева ҳақи сифатида яна кассага қайтариб топширган жами сумма 1 миллион 268 минг 986 сўмни ташкил этибди.

Ҳукм ўқиладиган пайт тобора яқинлашиб келмоқда. Залда жим-житлик. Ҳамма ҳаяжонда.

Суд раиси ҳукмни ўқиб эшиттирди. Жиноятчи тўда бошлиғи Мирзаматовнинг тўққиз йилга озодликдан маҳрум этилгани ҳамда тегишли мол-мулки мусодара қилиниши маълум бўлди. Қолган олти кўзбўямачи ҳам тегишлича жазоланди.

Шугина эмас! Бир пайтлар эл-юрт орасида бинойидек обрў-эътибори бўлган кишилар ўзларини бадном қилиб қўйишди. Қора қилмишлари ҳаммаларининг умр дафтарларига қоракуя билан ёзилди. Буни уларнинг ўзлари ҳам энди ҳис этиб, пушаймон бўлиб турибдилар, кўз ёши тўкмоқдалар. Афсуски энди пушаймонга ўрин қолмаганди.

Обид ШАРИПОВ,
Усмон ЮСУПОВ.

Александр Васильевич ВЗЕНКОНСКИЙ

Ўзбекистон пахта тозалаш саноатининг таниқли ташкилотчиси, СССР Давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган ихтирочи, республика аҳамиятига молик шахсий пенсионер, 1952 йилдан КПСС аъзоси Александр Васильевич Взенконский оғир ва узоқ давом этган касалликдан сўнг 78 ёшида вафот этди.

А. В. Взенконский ўзининг бутун ҳаётини техникага бағишлади. Унинг инженерлик истеъдоди пахта тозалаш саноатида, айниқса, ёрқин намоён бўлди. У бу соҳада 1935 йилдан то умрининг охиригача шуғулланди.

А. В. Взенконский Тўқимачилик саноати халқ комиссариатида қатор масъул лавозимларда ишлади, бу ерда унинг раҳбарлик ва ташкилотчилик хислатлари тўла намоён бўлди.

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитети А. В. Взенконскийга 1953 йилда пахта тозалаш техникасини яратиш бўйича махсус конструкторлик бюросини ташкил этиш вазифасини топширди.

А. В. Взенконский томонидан тузилган коллектив пахта тозалаш асбоб-ускуналарининг мамлакатимизда тайёрланган конструкцияларини ишлаб чиқаришни таъминлаш бўйича бир қатор муҳим масалаларни ҳал этдики, бу пахтани машинада теришни жорий қилиш билан боғлиқ ишларда алоҳида аҳамият касб этди.

Партия ва ҳукуматимиз А. В. Взенконскийнинг меҳнатини юксак баҳоладилар. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени, қатор медаллар, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган эди.

Александр Васильевич собитқадам, яхши раҳбар, оддий ва самимий ўртоқ эди. А. В. Взенконскийнинг ёрқин хотираси қалбимизда ҳамиша сақланиб қолади.

БИР ГРУППА ЎРТОҚЛАРИ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

17 ИЮЛЬ, ЯКШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Қўрик-конкурс. 9.55 — Будильник. 10.25 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 11.25 — Здоровье. 12.10 — Тонгги почта. 12.40 — Совет тупроғидаги учрашувлар. 12.55 — Қишлоқ янгиликлари. 13.55 — Музикали киоск. 14.25 — Бугун — Металлурглар куни. 14.55 — Металлурглар талабларига биноан концерт. 15.55 — Ҳужжатли фильм. 16.15 — Энг иссиқ ой. Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 18.25 — Халқаро панорама. 19.10 — Мультфильм. 19.30 — Анна Герман. Тақдир ва қўшиқлар. 20.30 — Саёҳатчилар клуби. 21.30 — Время. 22.05 — Қисқа метражли телевизион бадиий фильм премьераси (ЧССР). 22.50 — Телефильм. 23.55 — Янгиликлар.

МОСКВА-II. 9.00 — Зарядкага сафланинг! 9.15 — Рангбаранг хоровод. 9.45 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.15 — Концерт. 11.10 — Ҳайвонот оламида. 12.10 — Болалар учун фильм. 13.15 — Концерт. 13.45 — Асли болаликдан. 14.30 — Стадион ҳамма учун. 15.00 — Мамлакат телевидение студияларининг программалари. 15.45 — Эрмитаж. 7-фильм. 16.15 — — Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар. 16.45 — Композитор, дирижёр, театр... 17.45 — Мультфильм. 18.00 — Фильм-концерт. 19.15 — Илк қувончлар. Бадиий фильм. 3-серия. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол. ЦСКА — Металлист. 23.35 — Концерт.

ТОШКЕНТ-I. 10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Музикали фильм. 10.45 — Таня ва икки мушкетёр. Бадиий фильм. 12.00 — Қувноқ стартлар. 13.00 — Абитуриент—83. 13.30 — Концерт. 14.25 — Ўзбекистон спорти. 15.00 — Реклама. 18.00 — Концерт. 18.30 — Ал-Хоразмий туғилган куннинг 1200 йиллигига. 19.00 — Бугун — Металлурглар куни. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телеминиатюралар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Назм ва наво. 21.30 — Время. 22.05 — Назм ва наво, (давоми). 22.45 — Телефильм.

15.35 — Қирғизистон телевидениесининг программаси.

18 ИЮЛЬ, ДУШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Концерт. 10.10 — Саёҳатчилар клуби. 11.10 — Болалар учун фильм. 12.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Комсомол — менинг тақдирим. 16.10 — Фильм-концерт. 17.00 — Онамларнинг мактаби. 17.30 — Ўсмирлар ижоди. 18.00 — Венгрия бўйлаб. 19.00 — Мультфильм. 19.20 — Футбол шарҳи. 19.50 — Меҳнатга яраша шараф ва шуҳрат. 20.20 Ҳақиқат билан ханфли ўйин. Ҳужжатли фильм. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол. Черноморец — Зенит. Танаффус пайтда (22.45) — Дунё воқеалари.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Бевақт келган одам. Бадиий фильм. 11.15 — В. Луговский поэзияси. 11.55 — Фан ва турмуш. 12.25 — Будильник. 12.55 — Барабанчининг тақдири. Бадиий фильм. 1-серия. 14.00 — Рус тили. 14.20 — Ҳужжатли фильмлар. 15.15 — Г. Канчели. 15.55 — Мультфильмлар. 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Илмий-оммабоп фильм. 19.00 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан! 20.00 — Волейбол бўйича халқаро учрашув. 29.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Қўшиқ инсон билан қолади. 21.30 — Время. 22.00 — Сайроқи канарейка кимникига учиб борди. Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 18.25 — Шоирлар — болаларга. 18.55 — Бурчга садоқат. 19.30 — Ахборот. 19.45 — В. Маяковский туғилган куннинг 90 йиллигига. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Хато қилишга ҳаққинг йўқ. Бадиий фильм. 23.40 — Янгиликлар.

РАДИО

17 ИЮЛЬ, ЯКШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Қалб қўшиқлари. 9.15 — Табассум. 11.30 — Сиҳат-саломатлик. 12.10 — Ишчинома. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — Оловли касб эгалари. 14.00 — Табаррук замин. 15.40 — Қиёмат қарз. Спектакль. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Музикали салом. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Сабра ва Шатила хотираси кунига. 22.30 — Металлурглар учун концерт.

18 ИЮЛЬ, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Яхши кайфият. 9.15 — Д. Зокиров. «Ҳамза». Увертюра. 9.30 — «Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар, режалар». 10.15 — Ёзувчилар микрофон олдида. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Халқаро аҳвол кундалиги. 18.30 — Концерт. 19.20 — СССР халқларининг VIII Спартакиадаси кундалиги. 19.30 — Чолғу куйлари. 19.40 — Инсон ва қонун. 20.50 — Суҳбат. 21.00 — Инсон. Меҳнат. Поэзия. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.30 — Я. Қурбон шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 23.00 — Футбол бўйича СССР чемпионати «Нистру» — «Пахтакор».

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент-П. Ленин кўчаси, 41.
ТЕЛЕФОНЛАР
Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49, 32-54-13.

Р. — 02013. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64583. Б. — 163. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15